

DELO - USTVARJALNI IZZIV ALI NUJNO ZLO ?

Osmega februarja beremo Prešernove pesmi, ženske se veselijo osmega marca in veseljaki pustnega torka, osmega aprila poslušamo Tartinijevo glasbo, prvega maja, na praznik dela, pa delamo. Ne, to zadnje ne drži. Praznik dela je drugačen. Ta dan o delu le govorimo in smo veseli, ker nam ni treba delati.

Praznik dela je nastal ob povezavi dveh pojmov - dela in izkoriščanja in ob ločitvi dveh pojmov - dela in človeka. Praznik dela je dan, prost dela za tiste, ki čutijo delo kot zlo.

Če govorimo o delu, lahko mislimo na zaslužek, s katerim plačujemo račune in užijte v času, ko ne delamo. Ljudje, ki "imamo delo", se veselimo časa, ko ne delamo: prostih ur v dnevni in dnevov v tednu, praznikov in počitnic. Čas delimo na del, ko delamo (in služimo) in na del, ko uživamo (in trošimo).

Čisto drugače je, če se delo izkaže kot ustvarjalni izziv in bogastvo življenja. Če je delo neprekinjeno delovanje. Kmet, denimo, kmetuje celo življenje. Umetnik ustvarja, znanstvenik razmišlja. Njihovo življenje je prežeto z delovanjem, skoraj tako samodejno je kot dihanje.

Ali je lahko vsako delo ustvarjalno? Ali so taka dela, ki so tlaka, druga dela pa razkošje? Ne, vsako delo je lahko razkošje, če ga opravljamo s srcem, in vsako delo je tlaka, če nas ne veseli. Vsa modrost je v tem, da odkrijemo, kaj nas veseli, da to počnemo in si s tem služimo vsakdanji kruh.

Seveda so nekatera dela, ki zahtevajo več domišljije, znanja in izkušenj. Druga so bolj enostavna, opravimo jih z levo roko in vmes razmišljamo o drugih, bolj zanimivih stvareh. A vselej je odnos do dela odvisen od človeka, od njegovega zanimanja, znanja in volje. In vsak človek je za nekaj ustvarjen.

Nada Kozina

Odprite okna, odprite duri, prišel je prišel sveti Jurij!

**Tople prvomajske praznike, kdor je
brez dela pa - da bi ga dobil...
z najboljšimi željami
Vaš Portorožan.**

OBČINA PIRAN
COMUNE DI PIRANO

Županja in Občinski svet Občine Piran ob dnevu upora proti okupatorju, 27. aprilu, ter ob prazniku dela, 1. maju, iskreno čestitamo vsem občankam in občanom ter delavcem piranske občine in želimo lepo praznovanje.

In occasione della Giornata di insurrezione contro l'occupatore, 27 aprile, e della Festa di Lavoro, 1 maggio, il Sindaco e il Consiglio comunale di Pirano formulano sincere felicitazioni a tutti i cittadini e lavoratori del nostro Comune, con l'augurio di trascorrere serenamente le Feste.

*Občinski svet Občine Piran
il Consiglio comunale di Pirano*

*Županja Občine Piran
il Sindaco del Comune di Pirano
Vojka Štular, prof.*

KOLIKO SE PUSTIMO MANIPULIRATI OD MEDIJEV?

Današnji je čas naglih sprememb, v katerem nismo le priče onesnaženju narave, temveč nas preplavlja tudi množica balastnih informacij. Dejansko je onesnažen tudi naš um. Če je marksistična miselnost opredeljevala religijo kot opij ljudstva, je zloglasni Goebbels v sredini prejšnjega stoletja zatrjeval, da ta trditev velja za medije.

V slovarju slovenskega knjižnega jezika pod geslom medij piše:

kdor je, bo hipnotiziran; izbrati medija iz občinstva, uspavati medija/v okultizmu kdor je v transu primeren za posredovanje med resničnostjo in svetom duhov;/množični medij: časopisje radio, televizija...

Množični mediji, ki so dosegli ekspanzijo v drugi polovici 20. stoletja (TV, radio, časopisje), so postali orodje ne le za informiranje ljudi, ampak pogosto za ljudbi tudi manipulirajo in posredno ustvarjajo javno mnenje o posameznem dogodku ali družbenemu pojavu. Nermalokrat celo povzročajo ali pospešujejo vzdušje nekakšne množične psihoze. Za mnoge poklicne manipulante je samo slaba, z negativnim predznakom posredovana informacija - prava informacija, saj s tem lahko nezadovoljni posamezniki, sloji in ljudstva s prstom pokažejo na nekoga, ki je kriv za njihovo nezadovoljstvo in neuspešnost. Tako je pač lažje živeti, v olajšajočem prepričanju, da vendarle nisi sam kriv za svojo nesrečo, in tako zelo pogosto bivanjsko praznino. Krivi so vendar drugi! Vsi kradejo, lažejo, ... In ta misel je delno odrešujoča, vsaj za nekaj časa.

Vsak pozna koga, ki v časopisju najprej pregleda osmrtnice, črno kroniko, ipd. Torej privlačijo smrt, kri, korupcije...Gre za posebno vrsto zasvojenosti. V množici znanih odvisnosti kot so zasvojenost s kajenjem, drogami, spolnostjo, hrano, duhovnostjo... so strokovnjaki našli še eno: odvisnost od medijev.

Kaj bi bilo, če bi nam kar naenkrat to odvzeli? Najbrž bi se, brez šale, pojavile abstinenčne težave, kakršne ima človek, ko ostane brez svojega "predmeta odvisnosti". Velja pač nekakšna zakonitost, da gledanost posamezne televizijske postaje ali število prodanih časopisov v veliki meri zavisi od vrste informacij: bolj ko je vest drastična, pretresljivi, krvava, tem večje je zanimanje.

Torej spoštovane bralke in bralci, v medijih je velika moč (le pogledite v sosednjo Italijo, kjer je v nebo vpijoč primer prav Berlusconi, ki ima z mediji v rokah veliko moč!) Vedite, da ravno od medijev lahko doživite medijski linč, izobčenje, lov na čarovnice ali pa velehvalo. Človeka lahko vržejo v blato ali ga dvignejo na oltar...

Zato vam polagam na srce: spremljajte jih z razumom, previdno, pretehtajte informacije, poskusite presoditi, kaj je res, izluščite zrna od plev... Ne bodite pasivno orodje (medij) v rokah medijev, naj bodo mediji vaše orodje! Za vaše modre odločitve in presojo...

Valentina Klemše

Slasčičarna dobrih slaščic

MIGNON

V PORTOROŽU
in pekarna slastnih dobrot
V LUCIJI

vas pričakujeta s svojo pestro
izbiro in želita vsem sončne
praznike.

"Dnevi italijanske kuhinje"

Kuharski mojstri priznane restavracije
AL GAMBERO iz Soave pri Veroni
bodo tri dni od **21.5 do 23.5.2002**
pripravljali kuharske mojstrovine
italijanske kulinarike
v **TAVERNI MEDITERAN** na Bernardinu.

Restavracija
V PORTOROŽU
tel.: 674-50-74

in

Pizzerija
V LUCIJI
tel.: 677-02-04

se priporočata s pestro ponudbo dobro pripravljenih jedi
z najboljšimi željami za prvomajske praznike

Ugo Fonda: "Upočasniti življenje!"

Lucijčan Ugo Fonda, 55-letni biolog, poklicni potapljač ter piranski občinski svetnik in podžupan, je nedavno postal predsednik Zelenih Slovenije. Na čelu stranke je nasledil prav tako našega občana Dušana Puha. Ugledna funkcija, toda kdor поблиže pozna Fondo, dobro ve, da se zaradi tega ne bo izgubil v višavah in se odtujil okoljskim in siceršnjim problemom, ki nas tarejo. Nasprotno, še z večjo vnemo bo sledil svojemu poslanstvu.

Portorožan: Po pretresih v zadnjih letih javnost še vedno ni čisto na jasnem, kako je z Zelenimi Slovenije.

Zeleni Slovenije sledijo isti liniji od vsega začetka. Drži, bili so pretresi, toda zdaj je vse razčiščeno, gre za epizodo, ki je mimo. Težave so se začele leta 1997, ko je nekdanji predsednik stranke Vane Gošnik ugotovil, da nima več zadostne podpore v stranki, s čimer seveda ni bil zadovoljen. S peščico somišljenikov je zrežiral neobstoječi kongres, ki je za predsednika postavil Ivana Tomšeta, skupina "obupancev" pa je ves ta čas skušala prevzeti stranko. Lani je ministrstvo za notranje zadeve dokončno potrdilo, da je Dušan Puh pravi predsednik in pravni naslednik stranke. Javnost ima po krivici vtis, da smo neenotni in prepirljivi. Če bi pri nas deloval pravni sistem, bi sodišče spor razčistilo v nekaj mesecih, tako pa je potrebovalo kar štiri leta.

Portorožan: Letos so lokalne volitve, se nanje že pripravljate?

Lokalne volitve so bolj skrb občinskih odborov. Sami poznajo lokalno problematiko in ljudi, ki jih bodo kandidirali. Centrala jim bo v pomoč predvsem v tehničnih zadevah in nasvetih. Maksimalni napor pa bomo vložili v prihodnje državnozbornske volitve. Stranka se je v zadnjih letih po nepotrebem izčrpavala ob lastnih problemih, zdaj je čas konsolidacije. Trenutno je v stranki 35 aktivnih občinskih odborov, zlasti močni smo na Kočevskem, v Zasavju, na Celjskem, na Obali (na našem koncu večjih pretresov nikoli ni bilo), manj denimo v Mariboru. Zdaj, ko so

se stvari uredile, pričakujem postopno vrnitev vseh tistih članov, ki so zaradi napačnih informacij ali zavedenosti delovali pod drugimi okrilji.

Portorožan: Kot prebivalec piranske občine ste seveda posebej občutljivi za tukajšnje okoljske razmere. Nenazadnje gre za deklarirano zeleno občino.

Deklaracija o zeleni občini je sprejeta leta 1995. Glavna določila v njej so preganjanje nedovoljenih posegov v prostor in onemogočanje dodatnega obremenjevanja prostora. Glede na tukajšnje ugodno podnebje je pritisk "kontinentalcev" na našo občino velik: vsak bi rad tu imel vikend. Med ljudmi še vedno vlada prepričanje, da smo zelena občina, dejansko smo to vse manj. Največji problem so seveda črnograditelji. Tu ne gre samo za zunanje dejavnike, ampak za psihologijo ljudi. Najhujše pri črnih gradnjah je namreč, da ljudje tako velikih hiš, ki jih protizakonito postavijo denimo kar sredi strunjanskega krajinskega parka, sploh ne potrebujejo. S črno gradnjo pa je povezana še infrastruktura, ki jo dobijo mimo vseh zakonov. Prijatelj iz Nemčije mi je pravil, da če bi si kdo pri njih dovolil črno gradnjo, bi ga družba degradirala, postal bi državljan drugega razreda.

Portorožan: Nekateri vas imajo za sovražnike vikendašev, ker niso domačini.

Menda nekateri res tako mislijo, a to ni tako enostavno. Naše stališče je, da je počitniška hiša iz ekološkega vidika varovanja planeta čista potrata. Nekdo vloži ogromna sredstva v izgradnjo hiše in infrastrukturo ter vzdrževanje, potem pa v njej živi manj kot mesec dni v letu. Žal, so danes merilo uspešnosti čim večja hiša, barka in avto. Veliko lepše in srečnejše bi živeli, če bi prenehali z nesmiselnim tekmovanjem, saj bi se življenje upočasnilo in bi zaživeli mirneje. No, za spremembe je potreben korenit zasuk v miselnosti.

Portorožan: Po občini je še veliko primerov posegov v prostor...

Najbolj kričeč je primer Tuš-Merkur v Lucijški obrtni coni. Objekt še vedno nima ne gradbenega ne uporabnega dovoljenja, pa ima napeljavno vso potrebno infrastrukturo. Nekaj podobnega se dogaja s sečoveljskim letališčem. Županja in vladajoča koalicija so pripravljene brez pomislekov žrtvovati del krajinskega parka za podaljšanje steze. Pa čeprav

ni nobene resne študije, da bo letališče lahko ekonomsko zaživel, niti kakšnega pisma o nameri s kako tujo agencijo, ki bi bila pripravljena zagotavljati potnike. Skrbi nas tudi, da v občinski palači ni poštenega namena zavarovati že zavarovana območja. To se je potrdilo ob lanskem sprejemu vladne uredbe o krajinskem parku Sečoveljske soline, iz katere je izpadel seški polotok, ki je po poprejšnjem občinskem odloku sodil v krajinski park. Namesto da bi občina nastopila zaščitniško in sprejela ugotovitveni sklep, da na polotoku še vedno velja varstveni režim, se je potuhnila. Mnogi se ne zavedajo, da če bomo popustili pritiskom in dovolili vsesplošno pozidavo, bo občina izgubila temeljne značilnosti, zaradi katerih je zdaj tako privlačna.

Portorožan: Najin pogovor je pri koncu. Menda boste na lokalnih volitvah kandidirali za župana.

Nisem se še odločil. Nekateri menijo, da imam možnosti. Sam pa nisem prepričan v uspeh, saj me bo podprla opozicijska stranka.

Portorožan: Pred nami so prvomajski prazniki - morda vzpodbudna beseda delavcem?

Z velikim veseljem. Delavci se lahko za svoje interese borijo le povezani v sindikate, ki so sicer pri nas dobro organizirani. Vlada pa bi seveda morala čim prej poskrbeti za sistemsko ureditev plačilnih razmerij.

Pogovor in slika: Andrej Žnidarčič

Prva konferenca o intelektualnem kapitalu

Med 6. in 7. junijem bo v Portorožu potekala zanimiva konferenca - prva povrsti - o intelektualnem kapitalu v Sloveniji pod naslovom: Od potenciala do ustvarjalne vrednosti. Konferenco pripravlja Inštitut za intelektualni kapital v okviru Agencije Imelda, Center za intelektualni kapital iz Zagreba in časnik Finance. Namenjen je menedžerjem v podjetjih in organizacijah in vsem tistim, ki ustvarjajo, razvijajo, razširjajo, skladiščijo in uporabljajo intelektualni kapital kot najmočnejši vzvod poslovanja.

30. TRADICIONALNI SEJEM ROŽ

Prvomajski sejem rož, ki ga pripravljajo člani Hortikulturnega društva Portorož že tridesetič, bo - kot že vrsto zadnjih let - v portoroški marini (v velikem hangarju in na prostoru pred njegovim vhom). Kot vsako leto bodo na sejmu sodelovali številni vrtnarji in cvetličarji iz vse Slovenije, ki bodo prodajali okrasne grmovnice, drevje, cvetje, itd. Letos, ob jubilejni obletnici cvetličnega sejma, pa je Hortikulturno društvo pripravilo še vrsto spremljajočih zanimivih prireditev oziroma dogodkov, ki bodo zagotovo sveža popestritev največje prvomajske prireditve v naši občini.

V nadaljevanju objavljamo program vsega, kar se bo dogajalo na sejmu rož, zagotovo bo katera pritegnila vašo pozornost. **Vzamite si čas in bodite takrat na sejmu!**

Program prireditev na 30. sejmu rož v Portorožu:

Sreda, 1. maj:

- od 10.h do 16.h: Prikaz izdelovanja cvetličnih aranžmajev, dijaki Vrtnarske šole iz Celja
- od 14.h do 16.h: Predstavitev klekljanja, Univerza za tretje življenjsko obdobje Faros Piran

Četrtek, 2. maja:

- od 14. do 16.h: Predstavitev klekljanja, Univerza za tretje življenjsko obdobje Faros
- od 11.h do 13.h: Prikaz izdelovanja cvetličnih aranžmajev, cvetličarna Gea

Na sejmu bosta oba dneva postavljeni še naslednji razstavi:

- Razstava cvetličnih aranžmajev obalnih cvetličarn
- Razstava izdelkov krajinsko arhitekturne delavnice "Piran 2001"

Predstavili pa se bodo tudi:

- **Društvo Seča**
- **Turistično društvo Sečovlje**
- **Hortikulturno društvo** - predstavljeno bo tridesetletno delo društva

PVC OKNA VRATA POLKNA

ROLETE ŽALUZIJE
PARKETI LAMINATI
KERAMIKA
OKRASNI KAMEN
VSE NA ENEM MESTU

Vi naročite - mi montiramo

IGT d.o.o.
Vojkova 33, LUCIJA
Tel.: 05 677 02 42, 041 821 742

na Prešernovem nabrežju
v Piranu

Tel.: 05/674-71-01,
674-71-02, 674-71-22,
Fax: 05/674-71-00

Restavracija Pavel Piran sodi med redka gostišča, v katera se radi vračajo mnogi gostje. Slovi po izredno dobro pripravljenih darovih morja. Sicer pa vam iz bogate mednarodne kuhinje ponujajo: ribe, rakovice, jastoge, roroge, školjke, škampov cocktail, ribjo rižoto, tartufe, livadski biftek, specialitete na žaru. Odlična odprta in buteljčna vina.

Za obisk se priporočajo.

Velike besede, nič dejanj

Županja piranske občine, gospa Vojka Štular, je slavnostno, če ne celo zmagoslavno razglasila, da je občina Piran odstopila od 99 letne najemne pogodbe za stari portoroški Hotel Palace. Brž se je seveda odzvala nasprotna stran - najemnik Imperial Palace d.o.o., utelešen v občinskem svetniku dvojnega obraza, gospodu Rafaelu Dodiču in njegovi senci iz ozadja, gospodu Andreju Grahorju - in enako zmagoslavno, s pridanim kančkom privoščljivosti, obvestila javnost, da je odstop od pogodbe mogoč samo preko sodišča. A naj se občina Piran v vsakem primeru pripravi na nočno moro v obliki plačila 5.000.000 DEM odškodnine za enostransko prekinitve pogodbe.

Naivneži, ki sedaj pričakujejo, da je obnova starega hotela končno realna, se krepko motijo! Če bo namreč fantomska družba Imperial Palace vztrajala pri svojih stališčih, lahko - glede na dolgotrajnost sodnih postopkov - predvidimo, da vsaj še desetletje zanesljivo ne bo nobene obnove. Občino pa na koncu lahko še celo čaka obveznost plačila 5.000.000 DEM odškodnine, ki jo bo morala odšteti azijskim špekulantom in lokalnim mešetarjem, če bi se potrdile trditve Imperial Palace, da je občina Piran kriva, ker z obnovo doslej ni bilo nič! Občina naj bi bila odgo-

prav Občina.

Naj še ponovimo, kako se je ta nečastna zgodba s hotelom Palace in družbo Imperial Palace sploh začela. Bilo je novembra 1994, v času volitev v novi občinski svet, ko je bila predhodna občinska skupščina razpuščena, izvršni svet občine Piran pa (ker pač skupščine ni več bilo) brez nadzora. Izvršni svet (sedanja ureditev na ravni občine nima več podobnega organa, oziroma je njegove pristojnosti prevzel župan), ki ga je vodil Andrej Grahor, pa je prav takrat sklenil najemno pogodbo za kulturno-zgodovinski objekt, stari Hotel Palace in to brez javnega razpisa, za dobo 99. let s takrat neobstoječo družbo Imperial Palace, za smešni nizko najemnino. Povrh naj bi se začela plačevati šele čez 25 let. Kar preračunano na sedanjo realno vrednost pomeni takorekoč zastoj.

Dobro leto kasneje je občinski svet občine Piran ustanovil, na zahtevo takrat še delujoče opozicije, posebno komisijo (t.i. Rugljeva komisija), ki naj bi pregledala zakonitost in smotrnost vseh tako imenovanih 99 letnih pogodb (teh je še nekaj). Kljub številnim zavi-ranjem predvsem turističnega lobija, ki ga je podpirala tudi takrat še članica občinskega

sveta, danes županja, gospa Vojka Štular in njene stranke, je tedanji občinski svet sprejel ugotovitev, da so sklenjene pogodbe škodljive. To pa je bilo žal največ, kar je bilo narejenega, saj takratni župan Franko Fičur ter nato njegova naslednica, nista imela niti volje, niti nista čutila dolžnosti, da bi naredila kakšen korak v smeri anuliranja pogodb in kaznovanja krivcev za škodo, ki je bila povzročena občinskemu premoženju.

Pogodba, kakršna pač je, je resnično škodljiva, saj občini zavezuje roke pri razveljavljanju pogodbe (g. Dodič ima v tem primeru prav, saj bi jo to stalo enormnih 5.000.000 DEM kot odškodnina za primer izvenpogodbenega poskusa razveljavitve pogodbe, kakor določa sporna najemna pogodba, ki je bila očitno sklenjena v škodo občini in torej neposredno vsem (večini) njenim občanom).

To, kar hoče županja danes doseči z odstopom od pogodbe in javnosti prikazati kot veliki korak ali celo začetek novega, svetega obdobja za obnovo starega Palace hotela, pa je dejansko njen objektivni fiasko. Županja kot politik, ni namreč odgovorna samo za tisto, kar naredi, pač pa tudi za tisto, česar ne naredi, pa bi morala! In glede starega Palace - navkljub njenim subjektivnim hotel-njem nekaj narediti - ni naredila ničesar, kar bi dalo pozitiven rezultat za občino. Bati se je le, da se bo sedanji kaos zavlekel še naslednjih 10 let. Da je škoda za portoroški turizem zaradi tega ogromna, pa ne bi izglubljali besed.

Marko Zorman

»Vodomet« v parku starega hotela Palace je spet - kljub velikim besedam o tem, kdo vse naj bi sodeloval pri obnavljanju hotela - le suha skala sredi ribnika, nemi dokaz sterilnosti »velikih« besedi-čenj. (Foto M. Susman)

vorna za dolgotrajne postopke sprejemanja prostorskega akta in pridobivanja upravnega (gradbenega) dovoljenja... Razlogi, s katerimi piranska Občina utemeljuje prekinitve pogodbe, so po mnenju Imperial Palace neutemeljeni, oziroma je edini kršitelj pogodbe

Mercator

Mercator Degro d.d.

vam želi lepe prvomajske praznike

O Piranu z ljubeznijo

Ob rob ponesrečenim posegom v staro piransko mestno arhitekturo in arogantnemu obnašanju izvajalcev ter investitorjev, ki nekontrolirano umeščajo različne spakedrane objekte in opremo v mestno jedro, nam očitno lahko samo bog pomaga, sami si ne zmoremo! Nazadnje me je k temu pisanju vzpodbudila nova "pridobitev" mesta, ki smo jo Pirančani poimenovali "tri vdove - beauty gate" (mišljena je nova ograja okoli gostišča Tri vdove na obali - op.uredništva).

Piranski »beauty-gate« ali deviški pas Trem vdovam?

Želeli smo imeti mestnega arhitekta, načrt prenovne pročelj v vsem mestu, ustanovitev sklada za preново hiš v Piranu živečih stanovalcev, enotno javno razsvetljavo, oznake za vse objekte zgodovinskega pomena, razpravljali smo o (ne) ustreznih prenovitvah piranskih trgovin in ulic, masakru, storjenemu nad piransko arhitekturo v Trubarjevi ulici ob prenovi Židovskega trga (namesto starodavnega oboka je zdaj tam steber - skladno s katerimi kulturnozgodovinskimi predpisi neki le?!?!)

Odpor vzbuja tudi pred nekaj leti položeni novi tlak na Župančičevi in Tomsičevi ulici, pa tlakovanje Zelenjavnega trga,...

Piranski roštilj pa še kar vztraja...

Zaman se sprašujemo, kam je izginila fontana s trga Bratstva (tik pred nosom Medobčinskega zavoda za varstvo kulturne dediščine Piran).

Propada Prvomajski trg: poškodovani skulpturi na njem nemo zreta v razpadle fasade ZKD Karol Pahor. Jalovi in medli so odzivi na neurejenost - ali najraje rečem pokvečen videz - Prešernovega

nabrežja: od neonskih luči na stavbi, kjer je nočni klub Tri papige, vključno s plastično, ceneno in neestetsko opremo teras obalnih lokalov, do najnovejših masivnih gostinskih lesenih garnitur, razpadajoče se cerkvice Marije Zdravja na Puntii ter pozabljenega svetilnika...

In kaj se dogaja z uresničevanjem sklepov občinskega sveta kot na primer odstranitvev legendarnega "roštilja", altane, za katero smo Pirančani zahtevali odstranitev in v ta namen zbrali sredstva, podpisali petico? Če tu niti ne omenjam še katerih drugih prenov v mestu in okolici, v nebo vpajočih gradenj, do katerih so se nekateri občani dokopali mimo uradnih dovoljenj in soglasij, a nedvomno opogumljeni z načinom dela odgovornih služb!

Glej, nekaj pa se vendarle premika - eppur si muove - pa čeprav je to samo žlička ob gori nakopičenih spodrslijajev in nekorektnosti!

Kdo pravi, da nas, običajnih občanov, nihče ne želi slišati? Seveda nas, le spregovoriti moramo glasneje! Tako iz naše anonimne besede ali predloga nastane javni interes ali vsaj pred volitvami uporaben

slogan.

Naj povem, da Pirančani nadvse pogrešamo na primer katalog po vzoru ljubljanskega Uličnega pohištva, kjer bi rli strokovnjaki kulturno-varstvene ustanove in ugledni arhitekti predstavili in povzeli v rubrikah NEPRIMERNO - USTREZNO vse s fotografijami in risbami dokumentirane izvedbe stavbnega pohištva, dimnikov, uličnega tlaka, poštnih nabiralnikov, elektro in vodovodnih omaric, predvsem pa rešitve in predloge za ureditev zunanjih površin gostinskih lokalov.

Lastniki in najemniki iz leta v leto dokazujejo, da dolgoletna gostinska dejavnost, finančna moč in višina zneska - namenjenega opremiti lokala, ni dokaz (visoke?) kulturne osveščenosti, občutka za estetiko in spoštovanja predpisov, kaj šele vrednot ali kulturne dediščine! Lahko bi poimensko našli nekaj v nebo vpajočih zmazkov in kiča, pa bomo rajši omenili nekaj tistih, po katerih se kaže zgle-

Ustrezno - neustrezno? Kdo lahko razsoja o tem? Mimogrede: ali ni svet občine Piran že zdavnaj odločil, da se tudi ta konstrukcija v stilu vhodov v pokopališke vežice odstrani?

dovati (bodimo optimisti in pozitivni): terasa **Kavarne Tartini**, **Cafe teater**, **Da noi**, restavracija **Pirat**, nesojena terasa **Caffe Allegro**, deloma **Cantina** in slaščičarna **Oaza**. Uspelo jim je najti primerne klopi, mize, stole, blazine, pristrčna je domača pergola, ki lepo pristaja v mediteransko mesto. Nekaj je tudi ponesrečene izbire: tu in tam so neustrezne mize in klopi ali izbrana "tenda" ali senčniki. Vsak od omenjenih lokalov pa ima nedvomno nekaj, kar naredi na obiskovalca prijeten vtis in mu polepša doživljanje Pirana. Poleg

PIRANSKA LEGENDA

☞ ponudbe, ki je tako ali drugače solidna, ostaja urejanje prostorov v negotovih rokah posameznikov, ki seveda niso arhitekti ali izvedenci za opremljanje v tako občutljivem prostoru.

Ne morem pozabiti komentarja slovitega arhitekta, ki nam je Pirančanom očital "vnašanje ruralnosti v plemenito arhitekturo", ko so bila okoli elipse na Tartinijevem trgu postavljena cvetlična korita. Poplave ob visokih plimah so načele kovinske stebričke, na kar so odgovorni odreagirali z momljanjem, češ, nerealizirani načrti in nedokončan projekt prenove trga. Piran oziroma Pirančani smo novi videz trga doživeli kot transplantacijo nečesa sicer sodobnega, modernega, kar pa še vedno povzroča nelagodje, zaradi česar moramo jemati "antialergene" (beri: si vedno znova citirati razlage in utemeljitve projektantov), a se nikoli ne moremo znebiti grenkega priokusa, da se zgolj opleta z velikimi besedami in v zadnjem času najbolj priroč-

Je kdo lastnikom, ki bodo z obnovo svoje hiše polepšali tudi mesto, svetoval, kako naj to naredijo, da bo čim bolje? Jim je kdo predlagal, kam naj vgradijo nekdanjo sončno uro, ki je bila na pročelju hiše?

nim izgovorom "bila je to strokovna odločitev strokovnjakov".

Dragi arhitekti, uradniki uradov za okolje in prostor, postanite prijatelji Pirana, ponudite nam napotke in pokažite nekaj sprejemljivih predlogov, ki so v koraku s časom in po meri sodobnega človeka, ki si služi kakovosten in prijeten življenjski prostor v duhu, ki je svojo vitalnost skozi čas potrdil in živel, danes pa ga povprek skrunimo. Ne izgovarjajte se na pomanjkanje časa, marsikdaj je to le plehek izgovor za površno in nekvalitetno organiziranost.

Za TD Piran, Zora Mužinić

Vsakega bojevnika luči je že prešinilo, da ni bojevnik luči, vsak bojevnik luči je že rekel, da - ko je hotel reči ne....., - je ranil nekoga, ki ga je imel rad. P. C.

O, vi, ki so vas stoletja izrabljali inženirji človeških duš, poslušajte!

In potem so mu rekli: "Zakaj te plačuje država, zakaj moramo od težko prigarane denarja, odvajati znesek za ljudi, ki ni itak nič od njih, ki motijo ustaljeni, mirni družbeni red, zakaj moramo gledati tvoja boemska sprehanja in lepljenje duhovnih plakatov na prepovedanih mestih?"

In potem jim je povedal: "Tam sem, kjer me zgolj slutite, prinašam neko medlo svetlobo v vaša srca, da bi vsaj malo zažareli, želim, da bi pogledali dlje od vaškega vodnjaka; jaz v vas vidim morje, ki šumi v vaši glavi, nebo, plavo nebo, se bo spustilo na vašo temensko čakro, prišel bo veseli trenutek odpuščanja, za ta svetlobni trenutek morate biti pripravljene..."

DO NESKONČNOSTI bom stal na soncu in čistil piransko avro negativne energije, zato da boste začutili same sebe, zato, da boste nekoč na dan razsvetljenja razumeli, da ni ne

zdravja in ne duševne bolezni, da je norost samo oblika brezmejne želje po svobodi. Vi ste enkrat met narave v smeri proti človeku, ki se mora posrečiti, za to da bi se zaočkrožil smisel življenja. Kako lahko je OBSODITI DRUGAČNOST in projicirati slabe občutke v drugega, mar ne!"

Igor Bizjan

DRUŠTVO OBZORJE PIRAN VAM SPO-ROČA: Moder človek hodil s sklonjeno glavo, ponižen kot prah.

DRUŠTVO OBZORJE prireja odprti literarni večer z naslovom SVET JE KOT PSIHIA-TRIČNA BOLNICA, NA KONCU TI V GLAVI ZRASTEJO REŠETKE.

Vljudno vabljeni **10. maja ob 20. uri v Dukino galerijo v Piranu.** S SEBOJ PRINE-SITE POEZIJO in odprto dušo.

Na kavo v Piran

Zasavski gorski ultramaratonec Radovan Skubic - Hilarij je vse svoje življenje podredil teku. Po zgodnjih začetkih v mladih letih se sedaj na pragu petdesetih let pripravlja na svoj življenjski podvig, to je na tek na grški Olimp, ki naj bi se zgodil v prihodnjem letu. Ostaja pač zvest ekstremnemu gorskemu teku, kjer je združil ljubezen do narave in željo po premagovanju ovir. Letos pa namerava preteči proge s skupno dolžino kar 1500 kilometrov: najdaljša bo 1100 kilometrska od Bohinjskega do Črnega jezera, poimenovana "Tek od jezera do jezera" in "Tek treh oddajnikov Kum-Krvavec-Nanos". Pred temi resnično vrhunskimi naporu pa namerava Skubic priteči še v Piran - na kavo. Svoj prvi letošnji tek je namreč naslovil prav Tek na kavo Trbovlje -Piran. V enem dnevu bo izpeljal 190-kilometrski maratonski podvig, ki se bo začel ob spremljavi prvomajske budnice, 1.maja ob šesti uri zjutraj izpred Delavskega doma Trbovlje.

Na poti do obale se bo povzpел še na Socerb in Osp ter preko Tinjana in Škofij pritekel 2. maja približno ob 18.00 uri na Tartinijev trg v Piranu.

Jana Bolčič

Nikar tako! - Saj ne da bi sosedje ne razumeli, da novi lastnik ne uspe ali preprosto ne utegne urediti vsega okoli svojega novo pridobljenega objekta, a kar je preveč je le preveč. Tako menijo tudi sosedje stavbe na piranski Marxovi ulici, ki je bila včasih počitniški dom podjetja Javor Pivka. Pravijo, da je novi lastnik teraso in funkcionalno zemljišče pred vhomom v hišo spremenil, kot kaže - smeti se tam, menda valjajo že kakšnih 14 dni (če si medtem niso zavihali rokavov in kaj pospravili) - v deponijo.

KULTURA IN STRUNJANSKI KRIŽ

Strunjanski križ v plamenih odraža stanje duha današnjega časa. Dogodek ni presenečenje. Nič novega ni.

Spravno bogoslužje pri osmojenem križu v nedeljo, 21. aprila.

le dva primera, ki kažeta na kulturni kolaps, začel že pred več kot 150 leti. V umetnosti je estetiko potisnila na rob želja presenetiti.

Umetniki nimajo kaj povedati, zato lovijo pozornost ljudi na ekscesih. Italijanski umetnostni zgodovinar Ardengo Soffici je ta pojav imenoval l'arte degli imbecilli.

V Rimu so imeli razstavo z naslovom "Merda di artista da vendere". V odrabljenih pločevinastih škatlah je "umetnik" razstavil lasten drek. Na pločevinkah je pisalo: Ministrstvo za zdravje jamči za neoporečnost vsebine. Na beneškem bienalu je glavno vodilo pri izboru razstavnih izdelkov presenečenje. V Ljubljani so bile razstavljene ribice, plavajoče v kuhinjskem mešalcu. In v čem je umetnost, je vprašal obiskovalec. V tem, da pritisneš na gumb in dobiš ribjo juhico, je odvrnil "umetnik". V Franciji so v posodo z urinom potopili križ s Kristusom. V Kopru so obiskovalci galerije lahko spremljali vrtnje luknje v koleno, v Ljubljani pranje lobanj, sedenje na kosteh, s krvjo izpisane grafite in obešene mrtve mačke. Mladi si tetovirajo kožo in vbadajo nakit na različnih delih telesa. Skratka, zanimive so najbolj primitivne oblike umetniškega izražanja. Mladi pravijo: nič nas ne briga, kaj je bilo včeraj, še manj, kaj bo jutri. Vračamo se v čas pred 50.000 leti.

V petdesetih letih so v starem hotelu Palace prirejali likovne razstave. Številni umetniki so razstavljali dela različnih umetniških tokov, tudi najsodobnejših, neobičajnih in nerazumljivih. Obiskovalci so si jih pozorno ogledovali in jih skušali razumeti, marsikomu je bilo nerodno priznati, da nove "umetnosti" ne razume. Nekaj razstavljenih slik je bilo tudi prodanih in tako je sodobna umetnost postala tržno blago.

Novinar Tone je umetniku Moru naročil nekaj slik. Prinesel mu je platna, barve in se pogodil za ceno. Moru se je dobrihal in hvalil njegovo potrpežljivost in vztrajnost, da ne bi prekinil obetavnega sodelovanja. Pomagal je namakati veliki Morov čopič v pločevinke z barvami in v pičlih pol ure so se vsa platna svetila v svežih barvah. Takoj jih je razobesil v hotelskem salonu in odprl razstavo brez običajnih ceremonij. Gene so bile dokaj zasoljene in vendar je bilo nekaj slik takoj prodanih. Slikar Moro je zadovoljno zrl v svet. Ni se zavedal svoje umetniške veljave. Kakovost del je potrdil celo direktor ljubljanske moderne galerije, vendar je, ko je spoznal avtorja, podvomil, da bi razstavljena dela ustvaril Moro, in jih je pripisal Tonetu. Moro je bil doma s Seče. To je bil lep črn osel.

Ni važno, ali je slike izdelal Moro ali Tone. Važno je, da so bili kupci in ljubitelji umetnosti zadovoljni. Tone je takrat razmišljal, da bi opustil novinarski poklic in se posvetil slikarskemu, ki je bil neprimerno bolj donosen.

Goreči strunjanski križ in Morove slike sta

darstvu, medčloveških odnosih, odnosu do narave...

Kriza se pogloblja tudi v Piranu. Nanjo opozarjajo uničeni grbi na gastaldovi palači, poškodovani kipi na Prvomajskem trgu, smetnjaki ob mali cerkvi na Rokovem trgu, ukradene dragocenosti v cerkvah, grafiti na zidovih, zasmetene in temne ulice, kletvice v vsakdanji govorici, zasvojenost z mamilii, prazne hiše, stolčene telefonske celice, slab obisk kulturnih prireditev...

Požig križa ni povezan s kulturo. To je krik, glasno opozorilo o stanju duha. Vpije nam: tako je, taki smo. S sežiganjem križa kot kulturnega in duhovnega simbola se odrekamo civilizaciji. Dokazuje, da današnji človek ni vreden kulturnega bogastva preteklih civilizacij. Se mu ne zdi potreben. Zato ruši, maže in sežiga.

In resničnost je vedno dosti bolj kruta, kot jo lahko izpove umetnik.

Nada Kozina

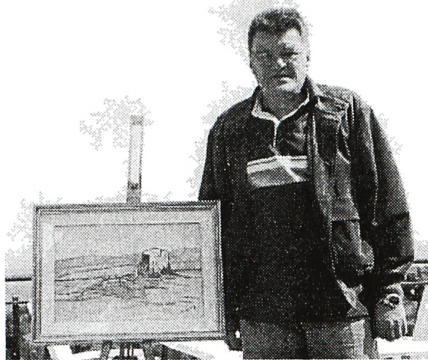
DOBRO POSLOVANJE ZDRAVILIŠČA STRUNJAN

Med nedavnimi velikonočnimi prazniki je svoja vrata odprla prenovljena depandansa Vila Park Krkinega Zdravilišča Strunjan, ki je v zdraviliškem kompleksu, še edina doslej ostala neprenovljena. Vila Park ima 12 sodobno opremljenih sob, ki ustrezajo kategoriji štirih zvezdic. Poleg sob je v spodnjem nadstropju stavbe še sodobno opremljen frizerski salon. Celotni strošek investicije je znašal 90 milijonov tolarjev. Večinoma je bil zdraviliški kompleks v Strunjanu obnoven že aprila leta 1999, ko so povsem prenovili hotel Svoboda ter vile v borovem gozdičku v neposredni bližini. Z zadnjo obnovo so zagotovo ustregli zahtevam sodobnega gosta. Kot klimatsko zdravilišče za obolele na dihalih pa morajo posebej upoštevati tudi merila za njihovo bivanje. Prav zaradi tega imajo sobe v Vili Park antialergijsko opremo. V pritličju Vile je dobilo svoje nove prostore tudi vodstvo hotela.

T.S.

* V podjetju Krka-Zdravilišče Strunjan so nad vse zadovoljni z obiskom med velikonočnimi prazniki, saj je bila zasedenost kar 89 odstotna, kar se približuje povprečni letni zasedenosti hotela, ki je 91%. Največ je bilo tujih gostov (52%): Italijanov je bilo 33%, Avstrijcev pa 12%. Zadovoljni so tudi s poslovnimi rezultati prvih treh mesecev, ko so ustvarili preko 267 milijonov tolarjev prihodkov, skoraj 13 odstotkov več kot v lanskem prvem tromesečju.

O Iztoku Rusjanu nisem uspela zvedeti veliko, ko sva se srečala, da bi mi razkazal razstavo svojih slik. Visokorasel moški gostih, že na pogled težko ukrotljivih las me je takoj spomnil na mogočno hrastovo drevo. Na svojem hribu, na "spodnjih Šentjanah", poudari, živi že od malega, ko so se leta 1955 sem priselili njegovi starši. Tu je hodil v šolo: v Portorožu, pa v Luciji in že takrat je rad risal. Zaposlen je že dolgo v portoroškem Casinoju, vendar pa v sebi od vedno nosi barve in željo, da bi jih preli v slike.

"Željo, da bi slikal, sem dolgo nosil v sebi. Od otroštva sem rad slikal; bila so obdobja, ko sem kaj naredil, potem dolgo nič... Nekako nisem imel zagona, da bi se tega lotil bolj resno", pripoveduje Iztok o svojem slikanju. Potem je našel vzpodbudo pri kolegu, ki se prav tako ukvarja s slikarstvom in ga je privedel, da je leta 1998 v Skupnosti Italijanov v Piranu prvič javno razstavil svoja dela. Sledili sta še dve razstavi, od velike noči dalje pa je Rusjan v Degrojevi restavraciji Beli Kríž pripravil že svojo tretjo samostojno razstavo.

Že pri vходу v restavracijo je na slikarskem stojalu razstavljena njegova slika solin v živahnih oker in oranžnih odtentkih. "Bolj

od motiva me pritegnejo barve in igra svetlobe", mi pojasni Iztok Rusjan, "rad upodabljam razgibanost in dinamiko." Kar potrjuje dve sliki razburkanega morja in divjih valov, razstavljeni v prostorih restavracije. Za postavitev razstave v belokriški restavraciji, v kateri je star znanec, se je dogovoril kar z vodjo. Rusjan pravi, da je razstava naletela na dober odziv in da jih bodo v restavraciji še pripravili. Iztoku Rusjanu pa je nova razstava tudi dala novega ustvarjalnega elana. Najraje riše ob slabem vremenu, ko je v nekem posebnem stanju, slikanje pa ga potem sprošča. Vselej išče nove motive in nobenega ne ponovi, največ pa jih najde v naravi. Svoja platna - slika v oljni tehniki - tudi sam uokvirira.

Rusjan je samouk, pove pa, da sta mu bila za vzgled veliki Birsas in Cihlar, ki prav tako

rad išče motive v solinah. "Soline so zmeraj lepe, vsak kanal, vsak porušen zidek, vse bi lahko naslikal in bi imelo svoj čar", trdi Rusjan, ki že razmišlja o novih načrtih. Pripravil bo dve večji razstavi in sicer bo ena na gradu Dobrova na Goriškem, druga pa v Goriških Brdih. Poskušal bo povezati istrske motive kot so soline, oljke, piranske ulice, z goriškimi, na primer vhodi na dvorišča in v hiše, stare hiše, trte...

Livija Sikur Zorman

Dinamika Iztokovega slikarstva

PIRANSKE PRIPOVEDKE

Profesorica zgodovine in inštruktorica joge, Pirančanka Tatjana Ploj, je na pobudo ravnateljice piranske Mestne knjižnice Oriane Košuta Krnac, napisala nenavadno in očarljivo zbirko desetih pravljic, za katere je našla motive v preteklosti, kakršna je ohranjena v dokumentih Mestnega arhiva v Piranu. Te drobce je preoblikovala v nežne pravljicne zgodbe, ki razkrivajo njeno občutljivo pesniško dušo.

Nenadoma se v njenih zgodbah najdemo v vrvežu nekdanjega mesta: med ribiči, mornarji, solinarji, kmeti, obrtniki, trgovci z vseh vetrov, preprostimi ljudmi in mestno gospodo, otročaji, ženami in možmi. Pred nami oživijo mestne ulice in trgi, cerkve, palače in hiše. Pisateljica nas najprej popelje v davno leto 1555, ko je v Sečoveljski zaliv priplaval kit glavač. O kugi, ki je prizadela mesto in o srečnem času ponovnega razcveta pripoveduje zgodba Mesto med temo in svetlobo. Sledi niz pravljicnih zgodb o dvojčkih Dinu in Rinu: ko sta bila stara 16 let, je na praznik sv. Jurija Rino odpotoval z veliko trojambornico, Dino pa je ostal doma in postal solinar. Pravljica o Luciji Tamaro pripoveduje o deklici,

od katere so se ljudje nalezli tako njenega čudežnega smeha kot joka in o tem, kako je nastala znamenita hiša Benečanka. Lucija Tamaro se v naslednji zgodbi od belolasega modrijana uči o skrivnostih zdravilnih rastlin in se odloči, da bo pomagala ljudem. Morska deklica je pravljica o princeski - morski deklici in o njenem možu Neptunu ter o hrepenenju po materinstvu. Pisateljica zaključi knjigo z legendo o prikazanju Marije v Strunjanu.

Piranske pripovedke Tatjane Ploj nas z globokimi čustvi, nežnostjo in človeško toplino ganejo v dno srca. V njih se prepletajo resničnost in domišljija, mistična občutja in nevsiljivo podane življenjske modrosti. Pripovedujejo nam o najglobljem hrepenenju

duše po sreči, ljubezni in neskončnosti. Pripovedim daje poleg motivov krajevni značaj tudi uporaba narečnih izrazov (porto, šagra, mužikanti, štorja, zaštrigano, kavedini) in pregovorov. V sodelovanju s skupnostjo Italijanov Piran pa je v pripravi tudi prevod v italijanski jezik.

Špela Pahor

* Piranske pripovedke, ki jih je avtorica Tatjana Ploj tudi sama ilustrirala, so zaenkrat še v tipkopisu. Škoda bi bilo, da bi obležale neobjavljene v predalu. Zato upamo in pričakujemo, da se bodo našli sponzorji, ki bodo podprli izid zanimive knjige. Tatjano lahko pokličete na tel.: 6731-754.

O AZRI ali "DRUGI LJUDJE SO LAČNI, UMETNIKOVA DUŠA PA JE VEDNO ŽEJNA" (Geibel)

Veliko nas je, ki nam nekaj pravi, da smo tukaj z nekim namenom, da moramo nekaj opraviti, pa utišamo glas in še nadalje živimo povprečno vsakdanje življenje. Veliko skrivnosti, možnosti, darov in sposobnosti se skriva v tistem, čemur rečemo duša. So semena, ki nikoli ne bodo vzkliła, kajti bojimo se solz, ki bi jih zalile, bojimo se sonca, ki bi dalo svetlobo, bojimo se svojih sanj, ker so nam rekli, da ne smemo več sanjati.

Ta prispevek govori o osebi, ki je d o v o l i l a semenu, da vzklije, a ni namenjen samo njej, t e m v e č vsem, ki mordanenajdejo poguma in moči, da uresničijo svoje sanje.

Azra ni več rosno mlada. Recimo, da je zrela ženska, ki je že od otroštva nosila v sebi možnosti, darove, torej tista semena, ki so čakala.

Hodimo mimo hiš zaprtih vrat in zastrtih oken in ne vemo, kdaj, kje in če je kdo dovolil semenom v sebi, da so vzkliła. Tako je tudi Azra že dve leti moja sosedka, pa do nedavnega nisem vedela da - razen tistega, kar pač ženske počnemo doma, to je kuhamo, peremo, pospravljamo, vzgajamo otroke - počne še kaj drugega...

Azra Suljić ima prijetno družino, razumevajočega moža in dva lepa, bistra otroka, ima pa tudi sanje. In ene svojih sanj je začela uresničevati pred približno dvema letoma. Kako? Le odločila se je uporabiti darove, ki jih je nosila v sebi že od malega! Ljudje se namreč najpogosteje bojimo odločitve, strah nas je storiti, kar je potrebno. Vedno mislimo, da moramo prej urediti še to in ono, da pogoji ravno sedaj niso idealni, da danes ne moremo, bomo jutri. Vendar so to le izgovori in ta jutri ne pride nikoli, kajti problem ni v pogojih (ti nikoli niso idealni), temveč v nas. Če se odločimo, da nekaj storimo, da nehamo samo čakati, da od sanjarjenja preidemo k dejanjem, se sanje pričnejo uresničevati. Azra jih je pričela. Izdeluje namreč mozaične slike in to s tehniko, ki je nekaj posebnega, povsem izvirnega. Zanimalo bi me, če jo razen nje sploh še kdo uporablja.

Medtem ko jo gledam, kako zbrano nabada na zoborebec drobne, le milimeter velike koščke raznobarnega usnja, ki jih je naložila na podstavke - krožničke za kavo - vsaka barva na svojem - in jih nato malo pomaže z

lepilom in nalepi na papir, kamor je narisala obrise bodočega mozaika, dvigne glavo in pravi: "Zdaj veš, zakaj ti pod skodelico nisem dala podstavka!" in z glavo pomigne proti - ne vem - morda dvajsetim krožničkom s koščki usnja.

Dela le v kakšnih pet kvadratnih metrov veliki kuhinji, ker drugje ni prostora. Z družino živi namreč v zelo majhnem - morda kakšnih 30 kvadratnih metrih - stanovanju na Lucanu.

V tej kuhinjski ob pržgani luči, kajti skozi okence prihaja le borna svetloba, sedi Azra na majhnem stolu, za mizico, na kateri leži začetni mozaik in ko ugotovi, da sem opazila njeno prostorsko stisko, pravi: "Če bi imela vsaj nekaj več prostora... Ker delam za kuhinjsko mizo, še jesti ne moremo več za njo. Sicer pa je bila že prej premajhna za štiri hkrati."

Nadaljuje z delom in reče: "Ne vem, zakaj me je vedno privlačila ravno ta tehnika".

Mozaiki... iz blaga, papirja, kamenčkov... Pomislim, da je mozaik prisposoda našega na koščke razbitega sveta. Časih ga na koščke razbijemo sami: nekaj črnega je v nas in želi uničenje -, nekaj kar zadaja rane in želi smrt. Vendar je v nas tudi nekaj svetlega - kar želi rast, kar celi rane in želi življenje. Včasih na koščke razbijemo naš svet okoliščine, na katere nimamo vpliva: bolezen, pomanjkanje denarja ali drugo. Vendar pač nekateri vdano sprejmejo mračno povprečnost, drugi, kot Azra, pa se borijo.

Azra je ženska, ki bi želela tudi drugje, ne samo na svojem mozaiku, sestaviti koščke razbitega sveta. Mila, nežna, občutljiva in ranljiva a tudi potrpežljiva in vztrajna. Zelo vztrajna. Kako neki bi drugače ure in ure zlagala te drobcene milimetrske koščke, kako bi vzdržala ves čas stisnjena v koticu svoje majhne mračne kuhinje in dala zadnji denar za material, da bi lahko še naprej delala in le zamahnila z roko, ko jo vprašam, če jo žulji na prstih močno bolijo?! Žulji, ki jih je dobila, ko je usnje s škarjami rezala na drobcene koščke. Azra ne išče izgovorov, ne čaka na jutri, temveč dela. In gradi na svojem mozaiku hiše, trge, ustvari nebo in morje, oblikuje osebe in nenadoma mozaik zaživi.

Njeni najljubši motivi so stara mesta: Piran, Izola, Koper, Portorož in konji. Konji kot simbol moči in svobode. Motive najde na starih raz-

glednicah in slikah in zato se bo morda našel kdo, ki bo imel pomisleke o njihovi originalnosti. Rekla bi, da je popolnoma izvirna le narava in zemlja z vsemi čudesi. Takoj, ko je posneta, narisana, prerisana, opisana - to ni več original. Res je, da nisem izobrazena na likovnem področju in zato mojega mnenja poznavalci umetnosti gotovo ne bodo šteli med najbolj verodostojne. Vendar pa se globoko strinjam s sledečo mislijo **Umetnost moraš čutiti in ne razumeti z razumom!** (R. De Gourmond). Umetnost je tisto, kar se dotakne nečesa globoko v meni, da nekaj vzdrhti, zatrepeta, zbudi moje čute in potem z besedami tega ne morem točno opisati. To, da je te občutke težko preliti v besede, mi pove, da se umetnina ni dotaknila samo mojega razuma. Ko gledam Azrine mozaike, začutim, da se dotaknejo bistva. Nekje sem prebrala misel Jeana Paula Richterja, da umetnost res ni kruh, je pa vsekakor vino življenja! Čeprav se umetnik in tisti, ki čutijo z njim, opijajo s tem vinom, pa tudi umetniki rabijo kruh. Tako tudi Azra. Njeni mozaiki so kot njeni otroci, vendar pa mora kakšnega tudi prodati, saj material za njene stvaritve ni poceni in če ne zase, bi rada vsaj za otroka kupila kakšen priboljšek.

Azra bo v maju imela svojo prvo razstavo. Dogovorila se je z našo županjo, gospo Vojko Štular, da bo dva tedna svoje mozaike razstavljala v občinskem preddverju. Vabljeni ste, da vstopite tja, pa čeprav nimate na Občini nobene opravke. Ne bo vam žal.

Vlasta Ivanič Turk

RAZSTAVE

- **Galerija Hermana Pečariča v Piranu:** od 25. aprila do 25. junija razstavlja svoje slike **Borko Tepina**, ki se bo predstavil s sedmimi slikami in dvema računalniškima grafikama.

- **Galerija Krka - Zdravilišče Strunjan:** razstava akvarelov **Radka Okečiča** je postavljena od 25. aprila do 22. maja.

- **Studio Galerija Gasspar Piran:** od 26. aprila razstavlja fotograf **Luciano Kleva** s tematsko razstavo **Vrni-tev, posvečeno Istri**.

Z otroki po Parenzani

Da je letos stoletnica Parenzane, ozkotirne železnice od Poreča do Trsta, ki je Istro povezala s svetom, smo že pisali. Napisali smo tudi, da v vseh treh občinah ob naši obali, skozi katere je vozila Parenzana, pripravljajo različne prireditve, izid knjige o tej železnici itd, s čemer želijo poudariti pomen, ki ga je imela v tistih časih železnica tudi za naše kraje.

Za enkrat so se obeleževanja te obletnice še najbolj resno lotili šolarji, posebej še v osnovni šoli z italijanskim učnim jezikom Vincenzo de Castro Piran, ki so najprej skušali

Nadvoz nekdanje železnice na Senčni poti v Portorožu (nekoč je imela ime Ob progi; le zakaj so jo prekrstili in še bolj zabrisali spomin nanjo!?)

ugotoviti, kaj o njej sploh vedo. Večina otrok - razen Sečoveljčanov, ki so jim že nekaj več povedali v šoli - o Parenzani ni vedela nič, še tega ne, čemu je služil predor med Portorožem in Strunjanom.

Potem so vzeli pot pod noge in si ogledali njene ostanke: mostove oziroma nadvoze, predore, nekdanje železniške postaje (v Dekanih, Kopru, Izoli, na Seči, v Sečovljah in tudi ostanke lucijske postaje, kamenje pri Degrojevih skladiščih v Luciji, od koder so, po povečanem zanimanju pospravili odvrženo šaro kot na primer stare žimnice).

V izolskem muzeju železnic.

Zanimiv je bil ogled razstave železnic v Izoli, kjer je v ulici Alme Vivode velik ljubitelj vlakov naredil pravcati železničarski muzejček in celo postavil maketo dela nekdanje proge Parenzane med Koprom in Sečovljami.

Učenci so progo spoznali dobesečno pod lastnimi nogami, saj so jo delček v dveh skupinah - od Belvederja do Izole in od Strunjana do Lucije - sami prehodili.

Štirideset junakinj in junakov, ki so se jim priključili še starši in učitelji, pa so 2. aprila Parenzano - od Škofij do Sečovelj - še prekolesarili.

Za spomin na sto let staro istrsko progo in njihovo ukvarjanje z njo so izdelali še znak -

seveda je to lokomotiva (narisala jo je Isabel Petronio) - ki je tudi na majicah, katere so (ali še bodo) dobili vsi, ki sodelujejo pri projektu 100 let Parenzane, katerega so se lotili na osnovni šoli Vincenzo de Castro. S takšnim pristopom - delavnim in hkrati zabavnim - lahko učenci odkrivajo ne le zgodovino Parenzane, ampak tudi naš odnos do njenih ostan-

Logotip Parenzane, ki so ga izdelali v OŠ V. de Castro.

S kolesi po Parenzani.

kov in najbrž še v največji meri od vseh nas pripomorejo k uresničitvi želje, da bi po tej progi kmalu stekla kolesarska steza, ki bi živela tudi naprej.

Zdaj šola pripravlja še štafetni maraton po nekdanji progi - od Škofij do Sečovelj -, na katerem bodo sodelovale tudi druge šole v naši občini in bo potekal v sredo 8. maja letos. Na maraton pa ste vabljeni prav vsi,

ki si želite spoznati Parenzano v živo in vas ni strah, da bi vam zmanjkalo moči. Maraton bodo zaključili v Trgovsko poslovnem centru v Luciji s stojnico, na kateri bodo imeli razno gradivo o Parenzani, zbirali pa bodo tudi podpise v podporo ponovni postavitvi stare železniške postaje v Luciji (vabijo, da jih s svojim podpisom podprete). Svoje spoznavanje Parenzane pa bodo zaključili z zaključno prireditvijo, ki bo 24. maja v Tartinijevem gledališču v Piranu.

Lilija Sikur Zorman

ZANIMIVE KNJIŽNE NOVOSTI V MESTNI KNJIŽNICI PIRAN:

• Uveljavljena strokovnjakinja za islam in protiterorizem Michael Pohly ter Khalid Duran predstavita portret Osama Bin Laden in analizirata temelje islamskega terorizma tako z verskega, psihološkega kot tudi geopolitičnega stališča. Knjiga ima naslov Osama Bin Laden in mednarodni terorizem.

• Obsežna knjiga - delo treh avtorjev S. Meryn, M. Markus in G. Kindel - z naslovom Moški za tretje tisočletje se bo marsikateremu bralcu zdela sporna in izzivalna. Med drugim so podana spoznanja o staranju in o pospešenih in preišljenih ukrepih, kako odpraviti težave in bolezenska stanja in posledice staranja prestaviti na čimpoznejši čas.

• Jean Vernet je teolog in avtor knjige Skrivnosti okultnega in nenavadnega: jasnovidnost, vedeževanje, raziskovanje onostranstva. Knjiga prinaša obsežen pogled skritih plasti človeškega življenja.

• Kako brez zdravil znižati visok krvni tlak je nov zdravstveni priročnik, kjer so opisani vzroki za visok krvni tlak, dejavniki tveganja in ukrepi za trajno znižanje krvnega tlaka.

• V knjigi Iz pekla, prekaljenega novinarja Marjana Jermana, so zbrana avtorjeva pričevanja s številnim bojišč nekdanje Jugoslavije.

• Nikola Grubiša, svetovalec s področja prodaje in avtor uspešnic iz dnevnika milijonarja in Poti do uspeha, je v knjigi Motivacija prikazal motive in temeljne principe, po katerih je treba poslovati in živeti, da bodo ljudje sami poiskali poti do nas.

• Knjiga avtorja Božidarja Spasića z naslovom Podlasica je spregovorila - dosje obveščevalca so spomini prvega moža Službe državne

varnosti nekdanje SFRJ o boju proti terorizmu.

• Avtor Vladimir Sitar v knjigi Kikboks združuje zanimive informacije o nastanku in razvoju boričnih veščin.

• Pomembna novost v slovenski pravniški literaturi je knjiga Internet in pravo s podnaslovom Izbrane teme s komentarjem Zakona o elektronskem poslovanju in elektronskem podpisu.

• Za bralce zahtevnejšega leposlovja imamo na naših knjižnih policah šest novih romanov, ki so izšli v zbirki Moderni klasiki: Italo Svevo: Senilnost; Marguerite Yourcenar: Hadrijanovi spomini; Gore Vidal: Myra Breckinridge; Jose Maria Arguedas: Globoke reke; Herta Muller: Živalsko srce; Bernard Mac Laverty: Okrasni toni.

• Za ljubitelje kriminalnih romanov je tu nov roman Colina Dexterja Inšpektor Morse in zlovešči verzi - pot skozi gozdove, kjer inšpektor Morse išče sledi za pogrešano turistko.

• Bralci znanstvenofantastičnih romanov lahko posežejo po novi knjigi Douglasa Adamsa z naslovom Skrivnostni zmenek z davno pozabljenimi bogovi.

• V zbirki Znamenja je izšla knjiga Uroša Zupana Pesem ostaja - Življenje in glasbi. To je knjiga o generaciji, kjer je odrasčala z rock'n'rollom.

• Nemska zgodovinarica Wiebke Thadden v knjigi Hči in sin razlaga, zakaj so razlike med spoloma že od nekdanj narekovale drugačna življenjska pravila za dekleta na eni in za fante na drugi strani in odkriva še kak delček skrite in premalo obravnavane ženske zgodovine.

• Zbornik Evropski vratarji - migracijske in azilne politike v vzhodni Evropi prinaša izbor člankov o migracijskih politikah Evropske unije, ki sodijo v t.i. schengenske periferije.

• Junaki sedmih zgodb v knjigi Ljubezenski pobegi avtorja Bernharda Schlinka v iskanju ljubezni iščejo tudi svoj pravi jaz. Avtorja poznamo po uspešnici Bralec.

• Anam cara - duhovna modrost keltskega sveta. V tej izjemni knjigi nam irski pesnik in doktor filozofije John O' Donohue zaupa skrivnosti tega starodavnega sveta. Knjiga je prikaz obsežne keltske filozofije in duhovnosti prijateljstva.

**Prijetno branje in nasvidenje v knjižnici,
Olga Drenik**

OMV ISTRABENZ**BENCINSKI SERVIS
PORTOROŽ NUDI:**

V Portorožu, Fizine 17
od 6. do 22. ure

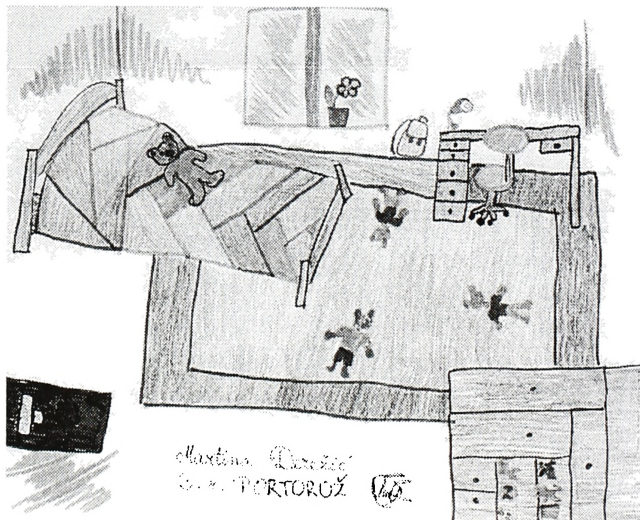
- oskrbo z gorivom
- nakup gospodinjskega plina
- izbor najrazličnejših izdelkov v mini marketu
- osvežitev v BOLERO BARU

enota v Piranu od 8. do 18. ure

- prodajo goriva za ladje na pomolu
 - prodajo kurilnega olja
- NOVO: mini market spet odprt

Informacije na tel.št. 6748-650 in 041/884-571
Vabimo vas, da nas obiščete.

Od 22. do 26. aprila so tudi letos bili Slovenski dnevi knjige.

MEDNARODNI DAN PROSTOVOLJSTVA MLADIH

Lansko jesen ustanovljeni Epicenter v Piranu omogoča mladim poleg drugih dejavnosti tudi delovanje na področju prostovoljnega dela. Program je usmerjen k ozaveščanju in pridobivanju mladih za prostovoljstvo. V preteklem letu je pod okriljem Andragoškega centra Slovenije potekal študijski krožek "Kako postati prostovoljec, v katerem so se člani učili, kaj prostovoljno delo sploh je, kdo je lahko prostovoljec, kakšne so pravice in odgovornosti, kaj prejemniki pomoči potrebujejo, kaj pomeni prostovoljno delo za osebnostno rast človeka, na katerem področju lahko delujejo... Velika pozornost je bila namenjena vlogi mentorjev na šolah, ki lahko s svojim odnosom in prizadevanji spodbujajo, vodijo in spremljajo mlade prostovoljce. Marca je bilo v piranskem Epicentru srečanje mladih prostovoljcev in njihovih mentorjev, na katerem so se dogovorili za skupno aktivnost ob Mednarodnem dnevu prostovoljstva mladih. Zadovoljni so bili z ugotovitvijo, da postaja prostovoljno delo na šolah v naši občini vse pomembnejše. Pretekla srečanja in delavnice z učenci in dijaki že rojevajo prve rezultate in prav je, da s prizadevanji in razmišljanji mladih prostovoljcev seznanimo tudi širšo javnost.

OSNOVNA ŠOLA LUCIJA (mentorica **Neva Flajs**) je po lanski novembrski delavnici pridobila 40 prostovoljcev: 30 učencev za medsebojno učno pomoč in 10 za druženje z otroki. Svoje vtise so učenci predstavili na slovesnem srečanju, kjer so prejeli pohvale ravnateljice.

vtise in pobude predstavila drugim prostovoljcem, da bi jih pritegnila k sodelovanju v tej humanitarni akciji.

* ŠPELA BEJEK:

»Vzemi me s seboj, no, vsaj počakaj me!«

Nekaj prostovoljcev z OŠ Lucija (tudi učenci, ki prejemale učno pomoč).

* **NIKA STAREŠINIČ**: "Ker mi gre učenje dobro od rok, sem se odločila nuditi učno pomoč sošolcem, ki jo potrebujejo. Prepričana sem, da bi bil svet lepši, če bi ljudje pomagali drug drugemu, saj nihče od nas ne zna čisto vsega, ampak velikokrat potrebuje nasvet. Inštruiranje mi je všeč vsaj iz dveh razlogov: ker pomagam drugim in ker se pri tem tudi sama učim. Zelo pa sem vesela, ko sošolec, ki sem mu pomagala, potem dobi lepo oceno. Takrat imam polepšan dan."

* **HARIS KOVAČEVIČ**: "Razveseli me, ko sošolec, ki mu pomagam pri učenju, dobi dobro oceno in je tudi sam zadovoljen. Rad pomagam, vendar pričakujem, da zna tisti, ki mu pomagam, moj trud tudi ceniti. Na srečo pomagam sošolcu, ki to zna in jemlje najino delo resno."

* **DIJANA GALIJAŠEVIČ** je ob obisku pasjega zavetišča pripravila plakat, da bi potem pripravila še zgibanko za humanitarno akcijo zbiranja hrane, odej, brisač, povodcev, pasjih utic... Ob predstavitvi plakata je svoje

Dijana in Nina - dve superprostovoljki.

"Pomagam deklici iz tretjega razreda. Skupaj delava naloge, ponavlja zadnjo snov in se skupaj učiva. To delo mi je zelo všeč, ker rada pomagam drugim in sem rada v družbi mlajših."

Mislím, da je tudi njej všeč, saj redno hodi na srečanja in nikoli ne zamuja."

Učitelji pa so ob konferenci že opazili prve pozitivne učinke organiziranega prostovoljnega dela na šoli.

OSNOVNA ŠOLA CIRILA KOSMAČA PIRAN (mentorica **Anka Mikeln**) kot prva Unesco šola v Sloveniji vključuje prostovoljno delo v vse dejavnosti šole. Veliko aktivnosti poteka v okviru Unesco kluba pri pripravi raznih programov, v okviru Zdrave šole, ob sprejemu raznih delegacij...

* **AMELA ČEHIČ**: "Hodim v peti razred in ob petkih vodim pravljicne ure za učence prvega razreda devetletke, na katerih se zabavamo, igramo in poslušamo pravljice. Potem, ko so slišali pravljico, kaj narišejo. Risbo obesim na tablo, kjer visi ves teden. V šolsko knjižnico, kjer potekajo ure pravljic, prihaja veliko otrok."

* **EMINA PIVAČ**, 7. razred: "Že od začetka leta se na naši šoli pri klubu Zdrava šola ukvarjamo tudi s projektom prostovoljnega dela, v okviru katerega je na šoli poleg ur pravljic deloval še gledališki krožek za učence razredne stopnje. S še nekaj dekleti, sem hodila pomagat učiteljem v podaljšano bivanje. Enkrat tedensko

pa že vse leto učencem drugega in tretjega razreda podružnične šole v Portorožu pomagam pri nalogah in se z njimi igram. To mi polepša dan, saj je občutek, da si nekomu pomagala, resnično lep."

SCUOLA ELEMENTARE VINCENZO DE CASTRO (mentorica **Daniela Božič**). Aktivnosti potekajo že od preteklega šolskega leta in sicer: pomoč pri trgatvi, zbiranje igračk in šolskih potrebščin za otroke, ki jih potrebujejo,

obiski na domu ostarelih v Izoli, kjer so otroci pripravili manjše predstave, pomoč pri učenju (učenci višjih razredov pomagajo mlajšim). Imeli so tudi delavnico o prostovoljstvu, ki jo je vodila gospa Natalija Planinc. Pripravili so tudi predstavo v dobrodelne namene, obiskali azil za zapuščene pse pri Koprju, sodelovali so v čistilnih akcijah na šoli in okolja. Sodelujejo tudi z organizacijo Rdečega križa v Piranu in z Unicefom.

OSNOVNA ŠOLA SEČOVLJE (mentorica **Milojka Ferluga**) je pričela s prvimi aktivnostmi organiziranega prostovoljnega dela. V humanitarno akcijo za zavetišče v Koprju so

se vključili vsi učenci. V višjih razredih akcije vodijo učenci prostovoljci. Na šoli pa si že utira pot tudi medsebojna učna pomoč.

GIMNAZIJA PIRAN (mentorica **Miranda Majcen**). V okviru izbirnih vsebin poteka na šoli prostovoljno delo že od preteklega šolskega leta. Prostovoljci delujejo enkrat tedensko od oktobra do maja po dve uri. Delo koordinirajo z mentorji v institucijah, kamor se prostovoljci - na šoli jih je okoli 90 - vključujejo. Dijaki prostovoljci pomagajo v vrtcih, v podaljšanem bivanju na osnovnih šolah, obiskujejo ostarele v domovih, skrbijo za pse v zavetišču, obiskujejo bolne v bolnišnicah, so aktivni na radiu Tartini, se družijo z otroki s posebnimi potrebami v

Centru za korekcijo sluha in govora v Portorožu ter Centru za usposabljanje Elvire Vatovec v Strunjanu, nudijo pomoč v knjižnici. Mentorica opozarja, da bi bilo treba bolje poskrbeti za priznanja in denarna nadomestila za povračilo stroškov, ki jih imajo dijaki, ko nudijo svoje prostovoljno delo. Ob mednarodnem letu prostovoljstva so gimnazijci s svojo mentorico ob občinskem prazniku prejeli občinsko priznanje.

GINNASIO ANTONIO SEMA (mentorica **Elizabeta Angelini**) je šele pred kratkih pripravila prvo delavnico za dijake prostovoljce. Ob razmišljanje, kaj je prostovoljno delo, so

dijaki pokazali veliko tenkočutnost in občutek za sočloveka in tudi sami opredelili ključne sestavine in vrednote prostovoljstva: dobra volja in pripravljenost za delo in pomoč drugim, delati in dajati brezpogojno in nesebično, pomagati ljudem v stiski, ne pričakovati materialnega plačila. Pridobiš pa si novih izkušenj, novih prijateljev, ko pomagaš drugim, rasteš tudi sam. Svoje misli so strnili v ugotovitev, da je prostovoljec tisti, ki podari svoj čas, svoje znanje, izkušnje in energijo v dobrobit drugega. Prostovoljstvo je resna in

pomembna dejavnost. Slovenska filantropija pripravlja letos že tretjo predstavitev Mednarodnega dneva prostovoljstva mladih, ki ga obeležuje že preko 150 držav po vsem svetu. V Piranu smo prvič obeležili ta dan skupno s humanitarno akcijo za pasje zavetišče v Koprju in sicer je bilo to 24. aprila popoldne na Tartinijevem trgu. Na posameznih šolah so zbirali hrano, odeje, brisače, povodce, ovratnice, pasje utice..., kar so potem dostavili zavetišču. Na stojnici so mladi prostovoljci mimoidoče z aktivnostmi po šolah.

Animatorka prostovoljnega dela Natalija Planinc

Učna delavnica o prostovoljstvu na gimnaziji Antonio Sema v Portorožu - desno je gospa Natalija Planinc.

UNID d.o.o. Piran

- mladinski servis
- Internet storitve, web design

Župančičeva 14, 6330 Piran

tel./fax 05 / 673-15-21

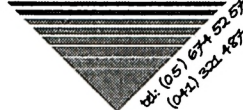
Obala 55, 6320 Portorož

tel./fax 05 / 674-70-18

<http://www.klub-mp.si>

Email: servis@klub-mp.si

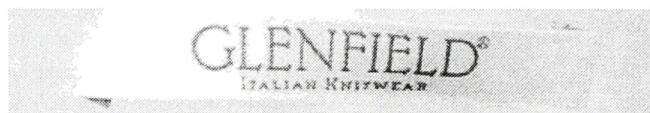
Kozmetika Jana Božič s.p.
Lepa cesta 1, 6320 Portorož

Nega obraza
Nega telesa
Arujveda masaža
Klasična masaža
Tui-na masaža
Depilacija
Manikura
Pedikura
Infrardeča savna
Solarij
Refleksna masaža stopal

Boutique Julija
ALESSIO Julijana, s.p.
v PORTOROŽU, Obala 20a
(pod GH Metropol)

velika izbira modnih ženskih pletenin italijanske
znamke

vam želi vse najlepše za 1. maj

Tradicionalni sprejem krvodajalcev - jubilentov

V portoroškem hotelu Marko je bil 5. aprila, na petkov večer tradicionalni sprejem krvodajalcev jubilentov piranske občine. Prava rekorderja z več kot 100-krat darovano krvjo sta Janko NOVAK (daroval jo je 118-krat) in Ivan ŠTEFANČIČ (daroval jo je 105-krat), velikokrat (94-krat) pa je svojo kri daroval tudi Edo KRAJNC, vsi trije so iz Lucije. Med ženskami pa še vedno "vodi" Jelka Bužekijan z do letošnjega leta 80-krat darovano krvjo. Večer je bil posvečen predvsem krvodajalstvu - pravzaprav krvodajalcem jubilentom, ki so dosegli okroglo številko v darovanju krvi. Srečanje je časovno idealno sovpadlo s 7. aprilom, svetovnim dnevom zdravja, ki je bil letos posvečen gibanju za zdravje. Zdrav način življenja - kar gibanje je - ohranja človeku zdravje in mu omogoča tudi darovanje krvi.

Letošnje srečanje je povezovala prostovoljka **Livija Sikur Zorman**, volonterji so bili tudi člani skupine **La bora** iz Pirana, pa tudi neutrudni dolgoletni aktivistki piranskega Rdečega križa **Danica Kekič Lapanje** in **Cesarina Smrekar**, ki sta prebrali vsaka svojo pesem. Kljub nekaj težavam z ozvočenjem je ob spremljavi harmonike večer, ki so ga pripravili prostovoljci za prostovoljce - krvodajalce, prijetno zaživel. To je bilo srečanje ljudi, ki jim ni težko narediti kaj za druge, iz srca in ne za plačilo. Posebne pozornosti so bili deležni krvodajalci, ki so resnično dostikrat darovali kri, saj jim je plakete Rdečega križa izročila gospa županja, **Vojka Štular**. Za 80-krat darovano kri jo je podelila **Jelki BUŽEKIJAN**, **Vojku GRIŽON-u**, **Željku KRIŠTOFIČ-u**; za 70-kratno darovanje **Danilu SERGAŠ-u** in **Guglielmu TOMASIN-u**, za 60-kratno darovanje pa **Milošu LASIČ-u**, **Juriju PAVLIČ-u** in **Borisu POŽAR-ju**, pri katerem pa se je izkazalo, da krvi ni daroval le šestdesetkrat, ampak že kar 65-krat (!), pa

jo je skrat zagodel pri štetju.

Nekaj posebnega pa je tudi družina **CODIGLIA** iz Lucije, kjer imajo kar tri krvodajalce: **Daria**, **Francesca** in **Susanno**. Županja je priznanje izročila tudi predsednici Območne organizacije Rdečega križa Piran, gospe **Ani JAKIČ**, ki je kri darovala že 25-krat.

Posebno nagrado - letos je bila to umetniška slika - ki jo podeljuje zavarovalnica Slovenica - je prejel **Stojan JEŠELNIK** s Šentjan za do letošnjega januarja 80-krat darovano kri.

Hvaležnost in spoštovanje gre seveda vsem, ki tako nesebično darujejo svojo kri. Priznanja so dobili tudi tisti, ki so kri darovali 5-krat, 10-krat, do 50-krat, vendar jih je preveč, da bi lahko objavili vsa njihova imena.

Zahvalo za dragoceni prispevek pri širjenju in spodbujanju prostovoljstva in krvodajalstva, posebno pri mladih po šolah, sta sprejeli prof. **Miranda Majcen** iz Gimnazije Piran in prof. **Ljiljana Novak**, upokojena pro-

fesorica Srednje pomorske in prometne šole Piran.

Valentina Klemš

ANA SE JE ZJUTRAJ
PREBUDILA. MED
POTJO V ŠOLO JE
UTRGALA CVETLICO
KO SE JE VRNILA
IZ ŠOLE, JE POJEDLA
KOSILO. NATO SE
JE IGRALA Z
ŽOGO IN MUČO.

Viktor Birsa

Letos smo se poslovili od Viktorja Birse, slikarja Krasa in Istre. Rodil se je 1908 v Kobjeglavi na Krasu, šolal se je na realki v Idriji (tu sta ga spodbujala k slikarstvu Ščuka in Spazzapan), na učiteljski v Tolminu, v obrtni slikarski šoli in v umetnostni šoli v Trstu. Tam se je zblizal s slikarjem Dyalmarjem Stultusom, s katerim sta slikala po Krasu. Služboval je v različnih krajih: v Štanjelu, kjer je izgubil službo zaradi prepovedanega političnega in kulturnega delovanja, v Katoliški tiskarni v Gorici, leta 1935 pa je odšel z ženo v Rim. Tam je ob delu obiskoval akademijo likovnih umetnosti in slikal. Leta 1943 se je vrnil v Gorico in učil risanje na slovenski gimnaziji in učiteljski. Leta 1947 je pristal v Portorožu. Tu je kot gimnazijski profesor poučeval risanje, zgodovino umetnosti, pozneje na piranski gimnaziji pa še telesno vzgojo. Od leta 1950 do nekaj let pred smrtjo se je v celoti posvetil slikarstvu.

Prvo samostojno razstavo je imel v Trstu že leta 1930. Skupinsko ali samostojno je razstavljal tudi v Ajdovščini, Gorici, na Izlakah, v Kopru, Ljubljani, Novi Gorici, Postojni, Portorožu, Piranu, Pulju, Radencih, Ravnah na Koroškem, Rimu, Rovigu, na Švedskem, v Ščednji, Slovenj Gradcu, Šoštanju, Velenju in Washingtonu. Veliko njegovih slik krasi domove, hotele in poslovne pisarne v Portorožu in po vsej Slovenski Istri, veliko jih je v Sloveniji, še več v Italiji, nekaj tudi drugod po Evropi in celo na Japonskem in v Ameriki.

Leta 1979 je prejel nagrado Zlati kapitol, mednarodno priznanje Sklada pesnikov, slikarjev in novinarjev v Rimu, leta 1984 pa nagrado za slikarstvo v Washingtonu. Ustvarjal je več kot šestdeset let. Sprva bolj realistično in z občutkom za naravne lepote, v najdaljšem istrskem obdobju impresionistično in čustveno, zadnja leta pa je oblikoval oseben stil tihega šepeta spominov. Birso je navdihoval sredozemski svet. Piran pa ga je povsem očaral, prevzela sta ga predvsem arhitektura, tedanji meščani in njihovo staro beneško narečje.

Birsov dom v Portorožu je bil shajališče študentov in profesorjev z ljubljanske likovne akademije, med njimi so bili **Tone Kralj, Avgust Bucik, Božidar Jakac, Riko Debenjak, Jože Pohlen, Stojan Batič, Zdenko Kalin, Rudolf Saksida, Avgust Černigoj, Lojze Spacal in Milko Bambič**. Z Birso so hodili po Istri in iskali novih motivov.

Birsa je bil očaran nad naravo. Naravnost ganljivo je prenašal na platno naravo, ki jo je doživljal kot sprehajalec v naravi, obdelovalec zemlje, ribič ali obiralec sadežev. V naravi je ustvaril večino slik. Ob njem so se ustavljali ljudje, ko je sredi travnika hitel nanašati barvo na platno in jim pojasnjeval, kako mora hiteti, ker se narava tako hitro spreminja: sonce potuje, veter se poleže, zemlja obledi, oblaki se spremenijo... Več časa je imel, ko je slikal piranske zidove. Strmel je v podobe, ki so

jih ustvarjale številne plasti ometov različnih barv in sestavin. Vabile so ga predvsem tiste ulice, ki so bile bolj v temi, ker so ustvarjale posebno razpoloženje. V ateljeju je med slikanjem večkrat odložil paletu in čopič, zaigral na violino nekaj tonov in nadaljeval s slikanjem. Zvoki strun so mu pomagali najti pravo barvo. Obiskovalcu je rad kaj govoril, a ves čas je zrl v motiv in na platno, se odmikal in spet bližal platnu. Sliko je ustvarjal v enem zamahu, s čopičem se je ves čas sprehajal po celem platnu. Barve je včasih mešal na paleti, drugič spet je kar čiste nanašal na platno. Malo tub je odprl a ustvaril nešteto tonov.

Bil je živahen mož z živim srebrom v očeh. Z ženo in hčerama se je pogovarjal zdaj po italijansko, zdaj po slovensko, pravzaprav po kraško. Govoril je iskro in bil kritičen do dogajanj v svetu.

Že kot otrok sem rada zahajala k njemu, ga opazovala pri delu in poslušala njegove samogovore. Tako živo je pred mojimi očmi podoba mojstra Birse, da ne morem razmišljati o njem v preteklem času. Ko grem mimo slik, slišim njegov šepet. Na njegovih poslednjih slikah iz ciklusa Memento, na katerih so temne piranske ulice, ga slutim v bledem siju, ki prihaja od nekod izza vogala in osvetljuje kamniti tlak.

Nada Kozina

Otroci razstavljali v Mestni galeriji - Pregledna razstava znane ilustratorke mnogih otroških slikanic Marije Lucije Stupica v Mestni galeriji v Piranu na začetku letošnje pomladi ni šla mimo malčkov piranskega vrtca Mornarček. Vzgojiteljice se trudijo, da bi vrtec resnično živel z okoljem, kar so tudi smernice Kurikula za vrtce, kakor tudi Unesco ASP net mreže, v kateri sodelujejo v Mornarčku. Malčke je kustosinja Mestne galerije, Nives Marvin, popeljala po razstavi, kjer so našli navdih za svoje risbe, ki so jih dokončali še v vrtcu.

Otroške risbe so potem dobile prostor na stenah piranske mestne galerije, kjer so si jih lahko ogledali njihovi sorodniki in prijatelji. Zagotovo pa so pritegnila tudi marsikaterega naključnega obiskovalca.

D.S.

Fotografija: Marta Matevlič

Da bi velikonočna razstava postala tradicija...

Ob letošnjem velikonočnem prazniku je lastnica svojevrstne lucijske trgovine Unikar, kjer najdejo zase vse tisti, ki radi ustvarjajo drobne umetnine ob sodelovanju Univerze za tretje življenjsko obdobje, ki deluje pod imenom FAROS PIRAN (likovno sekcijo vodi prav ga. Bertok), pripravila razstavo velikonočnega okrasja: obarvanih jajc, namiznega okrasja, ptičkov, likovnih izdelkov... Razstava, na kateri so sodelovali tako mlajši kot starejši ter šole s skupinskimi izdelki, je bila na ogled v avli TPC centra Lucija. Obiskovalci so bili navdušeni nad prikazanimi izdelki in možnostmi aranžiranja, s čimer lahko z malo truda in dobre volje pričramo praznično vzdušje v vsak dom.

Ob zaključku razstave so razstavljalce prijetno presenetila pisna priznanja in simbolična darila, s katerimi so se jim trgovci lucijskega centra zahvalili za sodelovanje.

Razstava je bila rezultat truda Suzane Bertok in njene življenjske moči delati z ljudmi, ne glede na njihova se na leta, in v njih prebuditi čut za lepoto in umetniško žilico (tudi s pridihom uporabnosti v vsakdanjem življenju), pomagali pa so jim člani likovne sekcije društva Faros, Upamo, da bomo takšno razstavo lahko videli še naslednja leta, morda v še širšem obsegu, s še več razstavljalci...

Metka Šubic

ŠTUDENTSKI SERVIS
ŠTUDENTEK
Servis z nasmehom
Zavod za posredovanje del
študentom in dijakom

Edini servis na Obali, ki VES zaslužek namenja občudijskim dejavnostim.

- Ob vsaki dvignjeni napotnici - presenečenje!
- Subvencioniranje mesečne kino karte!
- Naročilo napotnic osebno, po telefonu, e-mail!
- Nov popustnik, in še in še...!

Piran, Župančičeva 14/III, tel 05/6710020, fax 05/6710021
E-mail: servis@ksop-cscp.si

7. INTERNAUTICA

Med 7. in 12. majem bo v Marini Portorož že sedmi slovenski mednarodni salon navtike, na katerem si bodo obiskovalci tudi letos lahko ogledali, poleg najbolj znanih svetovnih proizvajalcev motornih jaht, športnih čolnov in jadrnic, tudi veliko dopolnilnih navtičnih programov in atraktivnih športnih dogodkov.

Tek v počastitev 27. aprila in 1. maja

Športno društvo Piran, Societa' sportiva Pirano, ki je 20. aprila svečano obeležilo svojo 10. obletnico ustanovitve, je 27. aprila pripravilo že 5. tekmovanje v teku za Pokal mesta Piran in 2. Memorial Ivo Lazar.

Parecag 31, tel.: 05 672 20 10

VELIKA IZBIRA OKRASNIH RASTLIN:
za parke, vrtove, cvetlična korita

SADIKE:

pelargonij, verben, daliet, enoletnic

115 LET VESLANJA V PIRANU

Na letošnji veslaški regati v Portorožu bo Veslaški klub Piran obeležil izjemni jubilej: 115. obletnico ustanovitve kluba. V Piranu so ustanovili Club Piranese "Salvore" leta 1887 in je po doslej znanih podatkih prvoustanovljeni veslaški klub na območju današnje Slovenije.

Veslači so imeli lepo urejeno čolnarno na Puntji, pri gledališču Tartini. V njej so po drugi svetovni vojni fantje iz bližnje pomorske šole našli zapuščene čolne in z njimi začeli veslati. Imenovali so se V.K. Boris Kidrič - Piran, po ladjedelnici Boris Kidrič, kjer so dobili material za popravilo čolnov in drugo potrebno

JUBILEJNA PUBLIKACIJA O 115-LETNI ZGODOVINI VESLANJA V PIRANU

Veslaški klub Piran je o razburjivi zgodovini kluba izdal publikacijo, v kateri je veliko starih fotografij in podatkov o ljudeh, ki so klub od začetkov leta 1887 popeljali v tretje tisočletje. Vsi, ki bi vas publikacija utegnila zanimati, pokličite na telefon 031-252-176 ali pošljite elektronsko pošto na naslov info@vesl-klub-piran.si.

pomoč. Udeleževali so se regat v Istri, Ljubljani, Novem mestu in na Bledu. Potovali so z avtobusom, čolne pa so jim posodili organizatorji. Z enim od takih izposojenih četvercev s krmarjem so bili v drugi polovici petdesetih let drugi na republiškem prvenstvu na Bledu. Prirejali so tudi regate doma. 2000 metrov dolga proga je potekala od Pirana do Bernardina ali do Fiese, odvisno od vremena.

Leta 1968 so čolnarno porušili in na njenem mestu zgradili Hotel Piran. Veslaški klub so začasno preselili na lokacijo opuščene galvane v ladjedelnici na Bernardinu. V sesemdesetih letih je klub, ki se je medtem

Ena najstarejših fotografij povojnega obdobja je iz arhiva g. Chersicle iz Fiese. Regato, na kateri se je piranski četverec s krmarjem ovenčal z lovrovim vencem, so organizirali v drugi polovici petdesetih let.

preimenoval v Veslaški klub Piran, začel dose-gati prve uspehe na nivoju takratne republike Slovenije. Skifist Tone Mikulin, večkratni slovenski republiški prvak, je na državnem prvenstvu Jugoslavije zasedel tretje mesto, skupaj z Marjanom Kovačem pa sta v dvojnem dvojcu postala republiška prvaka. Zdenka Vuk je bila petkratna mladinska republiška prvakinja v enojcu in v dvojnem

Piransko veslanje v tretjem tisočletju. Slovenski dvojni četverec s tremi piranskimi veslači (od leve: Matej Rodela, Damir Perc in David Bubnič) po zmagi v finalu B mladinskega svetovnega prvenstva v Duisburgu leta 2001.

VESLAŠKA REGATA V PORTOROŠKEM ZALIVU

V nedeljo, 5. maja, Veslaški klub Piran organizira jubilejno 10. mednarodno veslaško regato. Tekmovanje, ki se ga bo udeležilo več sto veslačic in veslačev iz Hrvaške, Italije in Slovenije, se bo odvijalo na regatnem polju v portoroškem zalivu s štartom pred Marino Lucija in ciljem na Bernardinu. Začelo se bo ob 7.30 in končalo okoli 11. ure.

dvojcu skupaj z Branko Bizjak. Uspelo jim je sestaviti dobro mladinsko ekipo, ki je trenirala za republiško reprezentanco.

Drugič so ostali brez prostorov leta 1974, ko so začeli graditi turistično naselje Bernardin. Delavci so začasno čolnarno podrli in čolne dobesedno čez noč vrgli na gradbišče. Veslači so uspeli rešiti le tri najboljše čolne, ki so jih shranili v Izoli. Do ponovne oživitve veslaške dejavnosti je prišlo na pobudo bivših veslačev šele leta 1989, ko so s treningi začeli v leseni baraki pri jadrlnem klubu

Pirat. Večkrat so veslali v soline, kjer jim je kanal Grande nudil idealne pogoje za trening, zato so se tja odločili preseliti prostore kluba.

Začetki v Sečoveljskih solinah so bili udarniški. Leseno zgradbo za spravilo čolnov in izvajanje suhega treninga so člani kluba postavili s prostovoljnim delom. K sodelovanju so povabili trenerja Milana Kocjančiča iz Izole, ki je s treningi pričel leta 1992 in pozornost posvetil delu z mladimi ter hkratnemu zagotavljanju čolnov in ostalih pogojev za delo.

Kvalitetno zastavljenemu delu so hitro sledili dobri rezultati. Že po enem letu sta Lea Sorgo in Samo Volčič osvojila naslova državnih prvakov med pionirji. V svetovni vrh sta se prva prebila Aleš Lapajne in Patrik Fonda s tretjim mestom na mladinskem svetovnem prvenstvu leta 1998. Leto kasneje je Patrik Fonda postal svetovni prvak. Uspehe je nadaljeval nov rod mladinskih reprezentantov. Leta 2000 sta Simon Ganza in Matej Rodela na SP v Zagrebu osvojila šesto mesto, lani pa so bili Matej Rodela, Damir Perc in David Bubnič sedmi na svetu. Vse naštete uvrstitve na mladinskih svetovnih prvenstvih so veslači VK Piran dosegli v reprezentančnih posadkah dvojnih četvercev.

Delo nadaljujejo z generacijo članov, med katerimi so štirje finalisti z mladinskih svetovnih prvenstev, kar obeta piranskemu veslanju nadaljevanje častitljive tradicije in bleščečo prihodnost.

Alja Tasi

Bojan Loboda ostaja na čelu zveze

V Portorožu je bila skupščina zveze slovenskih športnih ribičev

Novi stari predsednik Zveze za športni ribolov na morju - Boja Loboda.

V soboto, 13. aprila, je bila v Portorožu skupščina "Zveze za športni ribolov na morju Slovenije". Udeležilo se jo je 39 delegatov, ki so potrdili predstavljena letna poročila, sprejeli letošnji tekmovalni načrt in izvolili novo vodstvo. Na čelu zveze, ki pod svojim okriljem združuje 13 društev in

700 članov, ostal dolgoletni neutrudni predsednik **Bojan Loboda** iz Pirana. Za tajnika so imenovali prav tako Pirančana **Marjana Druškoviča**.

Slovenski športni ribiči so lani ponovno dokazali, da sodijo v svetovni vrh. Na evropskih in svetovnih prvenstvih v lovu z roko iz zasidranega čolna ter v lovu s skalnate obale so v različnih starostnih kategorijah osvojili tri zlate, eno srebrno in štiri bronaste medalje, kar jih uvršča med najuspešnejše športne zvrsti v Sloveniji. Kot so poudarili na skupščini, si želijo podobnih rezultatov tudi letos. Največja težava v delovanju je zelo zahtevna organizacija tekmovanj. Delegati so sklenili, da bodo vsa najpomembnejša društva priredila vsaj po eno tekmovanje.

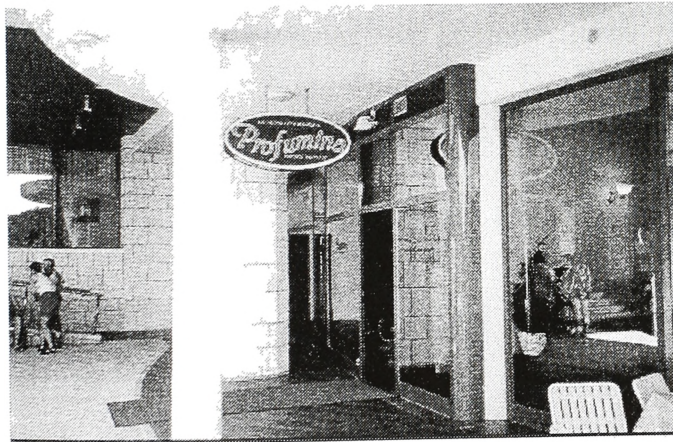
Skupščine se je udeležil **Franč Potočnik**, svetovalec na ministrstvu za okolje in prostor. Povedal je, da je vlada v teh dneh sprejela zakon o morskem ribištvu in ga predložila državnemu zboru. V pripravi je več sprememb, ki zadevajo športne ribiče. Zakon predvideva razloček med športnimi

in rekreativnimi ribiči. Tako bodo letno ribolovno karto lahko prejeli člani društev, ki so pod okriljem zveze za športnih ribolov. Rekreativni ribičem bo omogočen le nakup rekreacijskih ribolovnih kart. Potočnik je spregovoril tudi o pomembni novosti, ki izhaja iz obmejnega sporazuma med Hrvaško in Slovenijo. Slovenski in hrvaški športni ribiči lahko poslej brez ovir ribarijo od Ankarana do Vrsarja, saj gre po sporazumu za 'nevtralnno' morje. Za oboje pa ni dovoljeno pristajanje v pristaniščih sosednje države.

Ob zaključku skupščine je predsednik podelil 40 spominskih plaket najuspešnejšim tekmovalcem v zadnjih dveh letih.

Andrej Žnidarčič

*** 26. aprila so v gledališču Tartini Piran predstavili svojo odrsko ustvarjalnost piranski gimnazijci, ki so ji nadedli naslov Drzni si biti piranski gimnazijec.**

KOZMETIKA - PARFUMERIJA

Profumina

Obala 33, Portorož, Tel.: 674-84-20

V naši ponudbi najdete takorekoč vse, kar potrebuje sodobna ženska za nego telesa in obraza.

Poleg negovalne kozmetike najprestižnejših hiš, Vam lahko ponudimo tudi dekorativno kozmetiko in velik izbor parfumov kot so: C. DIOR, CARTIER, BULGARI, LANCOME, CALVIN CLEIN, Y.S. LAURENT, CERRUTI, VERSACE, ESCADA, ...

Vabimo Vas na ličenje s priznano vizajstko Irino Jurman, ki bo vsako soboto v Profumini. Naročite se lahko po telefonu 674-84-20.

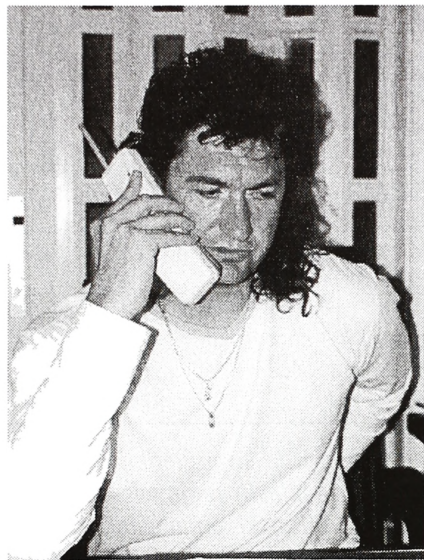
Dober nasvet nič ne stane, lahko pa naredi čudeže.

Obiščete nas lahko vsak dan od 9. do 20. ure, ob nedeljah in praznikih pa od 9. do 13. ure.

Polne tribune na odločilnih tekmah Piranski nogometaši v spomladanskem delu prvenstva "meljejo" nasprotnike

Piranski nogometaši v spomladanskem delu prvenstva Primorske nogometne lige igrajo kot prerajeni. S samimi zmagami so se iz spodnjega dela lestvice zavihтели v sam vrh in so eni najresnejših kandidatov za napredovanje v tretjo slovensko ligo-zahod.

Božo Tabar

"Ugodno naključje je hotelo, da nas v zaključnem delu prvenstva čakajo dvoboji z neposrednimi tekmeci za napredovanje. O lastni usodi tako odločamo sami. Dobra, kombinatorna igra varovancev trenerja Paala je na zadnje tekme na stadion pri obzidju privabila veliko gledalcev, na ključnih tekmah pa bi si želeli polne tribune. Fantje, ki sicer letos nimajo preveč sreče s poškodbami in drugimi nevesočnostmi, si poštenega bodrenja tudi zaslužijo," pravi predsednik Nogometnega kluba Portorož-Piran Božo Tabar.

Neutrudni predsednik zatrjuje, da so razmere v klubu odlične. Potem ko so jim na pomoč priskočili sponzorji, so se otresli dolgov, ki jim niso dali več spati. Hvaležni so v prvi vrsti portoroški igralnici, pa Občini Piran in Marny gradbeništvu, a še številnim drugim, ki so klubu pomagali priplezati na zeleno vejo.

"Delati s takšnim kolektivom je nekaj čudovitega. "V "pogonu", kot pravimo v nogo-

metnem žargonu, imamo 300 nogometašev različnih generacij ter nogometnih delavcev. Prava katastrofa bi bila, če bi morali zaradi pomanjkanja denarja zapreti "barako". Zlasti na mlajše kategorije smo zelo ponosni, med njimi vznika cela vrsta izrazito nadarjenih igralcev. Prav vse ekipe krojijo vrh svojih prvenstvenih lestvic."

Tabar pa ima smeje načrte tudi za prihodnost. V primeru napredovanja v tretjo ligo, jim bo igalsko priskočil na pomoč NK Koper, s katerim imajo navezane dobre prijateljske stike. Prvoligaš ima v svojih vrstah ogromno kakovostnih igralcev, ki zaradi mladosti ali strašne konkurence ne morejo še nastopati v prvem moštvu. S posojenimi igralci so zadovoljni vsi, nižjeligaši, ker se z njimi okrepijo, matični klubi pa zato, ker se igralci kalijo za prihodnje sezone.

Zdaj so torej na vrsti gledalci, da s svojim navijanjem ponesejo Pirančane v višjo ligo!

Andrej Žnidarčič

SILVA ČERNE - iz portoroškega balinarskega kluba Prijatelji območna prvakinja

Na baliniščih Balinarskega kluba Antena Portorož in Balinarskega društva Lucija so imeli 7. aprila ves dan balinarsko tekmovanje članic posameznic, ki so se pomerile za naslov prvakinja Obalne balinarske zveze Slovenska Istra Koper. Tekmovanja se je udeležilo 24 balinark iz 5 klubov in sekcij v Slovenski Istri.

Po celodnevem tekmovanju je Silva Černe (BK prijatelji Portorož) v finalu premagala Marčelo Umer (ŽBS 4. JULIJ Koper) in sicer z rezultatom 11:10. V malem finalu je Elvira Kodarin (ŽBK Gabrovica) premagala klubsko kolegico Eriko Franciskovič z rezultatom 11:10. **Silva Černe** iz portoroškega kluba Prijatelji je torej v igri članice posamezno osvojila naslov območne prvakinja.

Vse tekmovalke so prikazale veliko mero balinarskega znanja in športnega obnašanja. Po končanem tekmovanju je predsednica BK Prijatelji, ga. **Jolanda Mehle** prvim štirim uvrščenim izročila skromna darila.

Tekmovalke BK Prijatelji pa so se čez teden dni - 14. aprila - udeležile še tekmovanja ženskih dvojic, ki je bilo na koprskih baliniščih 4. julij in Modri val, Sodelovalo je 12 ekip: poleg BK Prijatelji Portorož še 4. julij Koper, Gabrovica, Arigoni Izola in Trta Sv. Anton. Prvo mesto je osvojila ekipa Trta-1 (Šukljan T.-Rodela-Stipanovič), ki je v finalu premagala ekipo Arigoni-2 (Lakošeljac-Deško) z rezulta-

tom 08:05. V malem finalu je dvojica 4. julij-1 (Kodrič-Jenko-Cvetičanin) premagala dvojico Prijatelji-3 (Černe Silvo in Domio Giocondo) z rezultatom 12:02.

Po končanem tekmovanju je predsednik BK 4.julij, g. Albin Jenko prve štiri ekipe obdaril s simboličnimi praktičnimi darili.

Zdravko Taškar

Gasilska slika balinark s sodnikom s tekmovanja na igriščih BK Antena, ki je bilo na dan zdravja, 7. aprila (letos je bil posvečen gibanju, kar so naše gospe tudi izdatno počele!)

V mesecu aprilu je Koprčanka Katerina Wohinz v Kulturnem domu v Izoli obiskovalcem z besedo in čudovitimi diapozitivi predstavila del vzhodne obale Avstralije, kjer je preživela skoraj šest mesecev. Katerina Wohinz je na Biotehniški fakulteti v Ljubljani doštudirala agronomijo, po duši pa je popotnica: prepotovala je že Evropo in Kanado, večkrat je bila v Grčiji, potovala je po Turčiji, Siriji in Nepal, v Indiji je bila celo dvakrat. Tokrat jo je pot zanesla na kontinent na južni polobli, v vzhodno Avstralijo, kjer se je želela podrobneje seznaniti s permakulturo, ki se je rodila prav na avstralskih tleh.

Permakultura je trajnostno kmetijstvo, ki zajema več vidikov: ekološko, družbo in ekonomski sistem. Pravzaprav je to način življenja, ki temelji na opazovanju in upoštevanju naravnih zakonitosti in na sodelovanju, ne na tekmovanju. Ne ukvarja se samo z rastlinami in živalmi ter odnosi med njimi, marveč razmišlja tudi, kako na ekološki način graditi zgradbe in infrastrukturo ter na njihovo pravilno umestitev v pokrajino. Permakultura želi ustvariti ekološka okolja, ki bi bila dolgoročno uravnotežena, ne bi bila izkoriščevalska in bi lahko samostojno ekonomsko preživela. Razvil in izpopolnjeval jo je v začetku 70-ih let 20. stoletja Tasmanec Bill Mollison. Permakulturna naselja so razširjena po vsej Avstraliji, pravzaprav že po vsem svetu, a na področju najbolj vzhodne točke obale Avstralije, to je v širšem območju zaliva Byron Bay jih je največ.

Tu sta tudi dve največji avstralski ekološki naselji: Crystal Waters in Tumble Falls - vsako meri skoraj 300 hektarov - in veliko manjših permakulturnih eko skupnosti in posameznih kmetij. Katerina Wohinz se je v naselju Crystal Waters udeležila tečaja o načrtovanju permakulturnih kmetij, kasneje pa še permakulturne konference, na kateri je sodelovalo okrog 60 prebivalcev avstralskih in novozelandskih permakulturnih naselij, živela pa je tudi v drugih takih skupnostih. Katerina Wohinz si želi svoje znanje in izkušnje posredovati drugim, tudi

pri nas. Zato je pripravila že več predavanj in predstavitev diapozitivov o permakulturnih naseljih na biokmetijah v Sloveniji: v vaseh Vrata pri Tolminu, Globoko pri Radovljici, Podgorje pri Kamniku, Lohača pri Postojni. Predstavitev je imela v knjižnici v Komnu, v Permakulturnem

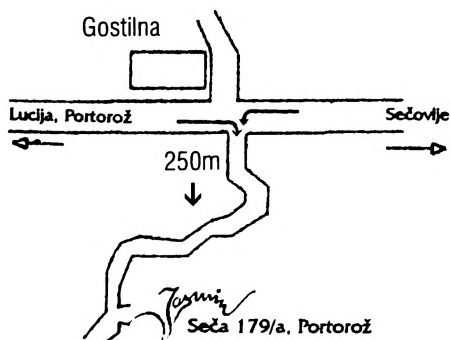
Vrt in posebna oblika permakulturnega vrta v Avstraliji.

društvu v Ljubljani ter v Koprju. V okviru Permakulturnega društva pripravlja tudi tečaje. Konec pomladi in v začetku jeseni bodo taki tečaji tudi pri nas na obali. Pripravljena je svetovati vsem, ki potrebujejo pomoč pri načrtovanju permakulturne kmetije ali jih zanima kaj drugega v zvezi z biokmetijstvom.

S predavanji, tečaji, obiski ekoloških naselij in vodenjem izletov ter potovanj bi rada pripomogla k razvoju ekološke zavesti pri nas v tujini. Trenutno opravlja nekajdnevni izlet po dolini Dragonje in po Istri. V poletnih mesecih pa načrtuje daljše potovanje za manjšo skupino po indijski Himalaji in obisk tradicionalnih kmetij v visokogorski pokrajini Ladakh.

Špela Pahor

Če vas zanimajo informacije o predstavitev diapozitivov, o tečajih, izletih ali potovanjih, lahko Katerino Wohinz pokličete na tel.št. 041 852 763.

Tasmin

VRTNARSTVO
Seča 179/a PORTOROŽ
GSM: 031/591-554

UGODEN NAKUP ENOLETNIH SADIK ROŽ

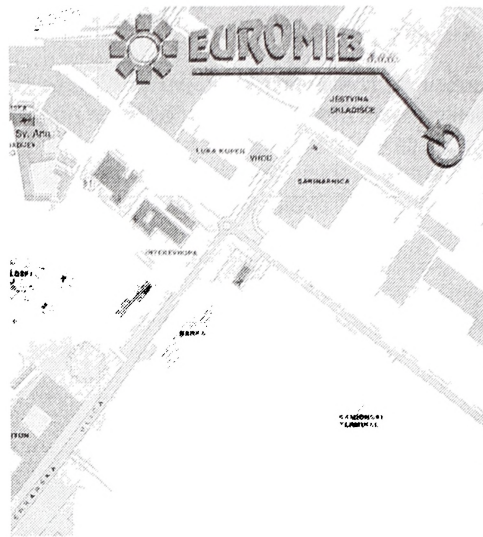

IMPORT - EXPORT
Ferrarska 38, 6000 Koper
Tel./fax: 05/6310-460, tel.: 05/6391-144

**Blago vam ne le prodamo in dostavimo,
temveč vam ga tudi vgradimo!**

Prodaja: *sanitarne keramike, keramične ploščice in porcelan grees, kopalnic in tuš kadi (emajl in keramika), lepila in fugirne mase, tuš kabine, WC kotlički in deske, vodovodne armature, grelci vode, gumi prirobnice, zaključne letve.*

Zaključna dela v gradbeništvu: *polaganje keramičnih ploščic in grees-a ter električnih in vodovodnih instalacij, manjša gradbena dela.*

ODPRTO:
vsak dan od 8. do 16. ure
sobota od 8. do 12. ure

PORTOROŽANOV NASVET

OSNOVE LIMFNE DRENAŽE

Limfno drenažo, metodo, ki temelji na prečiščevalnih učinkih limfnega sistema, sta razvila dr. Emil Vodder in njegova žena Estrid v zgodnjih 30- letih, ko sta živela in delala na francoski rivieri. Večina njunih pacientov je prihajala iz Anglije in drugih severnih dežel in veliko jih je trpelo za kroničnimi infekcijami zgornjih dihal, ponavljajočimi prehladi in migrenami ter posledicami nekaterih drugih težav, katerih vzrok je stalno vlažno podnebje. Pri vseh sta opazila povečane bezgavke in nečisto vlažno kožo. Delovanje limfnega sistema je bilo takrat še malo poznano in je veljalo celo za nekakšen "tabu" (češ, da zadevo najbolje kar pustiš pri miru).

Vodder pa se je lotil tega problema in se začel ukvarjati s povečanimi bezgavkami - intuitivno in na srečo uspešno. Opogumljen z uspehom je razvil metodo ročne (manualne) limfne drenaže, kakršne se učijo in izvajajo še danes. Ta metoda je bila prvič javno predstavljena leta 1935, prva publikacija pa je izšla v Parizu leta 1936 na simpoziju Zdravje in lepota. Požela je tolikšen uspeh, da je metoda manualne limfne drenaže predstavljena kot revo-

lucionarni kožni tretma. Danes je center za manualno limfno drenažo po metodi dr. Vodder-ja v avstrijskem kraju Walchsee, kjer se usposablajo izvajalci in učitelji te tehnike iz vsega sveta. (Sama sem si pridobila 7 mednarodno veljavni certifikat pri predavateljici Silvi Uršič, mednarodni učiteljici vodrove manualne limfne drenaže).

Za razjasnitev osnovnih pojmov je najprej treba pojasniti, kaj limfa sploh je. To je brezbarvna tekočina, ki jo najdemo v limfnih žilah in vsebuje podobne elemente kot krvna plazma: elektrolite in neelektrolite, poleg teh pa najdemo še snovi, ki jim z eno besedo rečemo limfno breme (voda, odpadne snovi, bakterije, virusi, velike maščobne molekule, itd).

Limfna drenaža deluje na limfni sistem - pomaga mu pri prečiščevanju organizma in odplavljanju strupov iz našega telesa.

Limfna drenaža je tehnika, ki od izvajalca zahteva natančno tehniko in hkrati veliko teoretičnega znanja. Uporablja se v preventivne, medicinske in kozmetične namene. Najnaštejemo nekaj primerov uporabe pri različnih zdravstvenih težavah in boleznih: hematomi (podpludbe), zvini, izpahi, zlomi kosti, rupture

(pretrganje) mišic, po ortopedskih in drugih operativnih posegih, pri opeklinah in brazgotinah, kroničnih vnetjih dihalnega sistema, motnjah prebavnega trakta, težavah s kožo (še posebej v kozmetiki: celulitis, izpadanje las, po lepotnih operacijah, pri aknasti koži, zabuhlosti in podočesnih mešičkih, za ohranjanje tonusa in elastičnosti kože med hujšanjem), napetosti in stresu, koristi tudi pri splošni regeneraciji organizma...

Limfne drenaže pa se ne smemo posluževati pri: akutnih vnetjih, boleznih srca in ožilja, bronhialni astmi, nezdravljenih malignih tumorjih... Tehnika oz. gibi pri tej metodi so: krožni (krogi oz. kroženje), potiskanje, zajemalni in obračalniki gibi. Limfna drenaža nikoli ne sme povzročati bolečin, koža pa tudi nikdar ne sme pordeti.

Limfna drenaža postaja vse bolj priljubljena tudi v našem okolju kot dodatna ponudba v hotelih, zdraviliščih, kozmetičnih salonih. Učinki so namreč izredno dobri tako pri bolnem človeku kot tudi pomoč pri okrevanju ali pri zdravem posamezniku, saj mu pomaga ohranjanje in h kreptivi splošnega zdravja.

Vojka Štefančič Pavletič

O TEM, KDO JE EKSPLODIRAL

Vsak ima svoje mnenje o stvareh, vsak svoj pogled na svet in ga sme javno izraziti, kadar se mu zdi to potrebno. Ako gre za mnenje, ki na posameznika ali skupino neupravičeno meče slabo luč, pa mora seveda pričakovati reakcijo. In moj članek v februarški številki je reakcija na januarski članek gospe Kozina o Pirančanih. Če ponovim na kratko: mnogo prebivalcev občine Piran nas je bilo prizadetih, ker je iz njenih besed (gre morda samo za nerodnost?) moč sklepati, da priseljenci v tem okolju trpijo zaradi obnašanja nas, ki smo bodisi prišli sem pred njimi bodisi se tu rodili in zrasli. Tako mnenje dela krivico med drugim tudi piranski šoli, ki je organizirala pouk za begunske otroke in se tudi sicer izjemno zavzeto angažirala okrog tega problema; krivico dela vsem, ki smo mirno in brez pripomb sprejeli medse priseljence kot nove sosede, sodelavce, poslovne partnerje (določen del kapitala v občini je namreč v njihovi lasti - oglejte si priimke lastnikov trgovinic, lokalov, solastnikov ali vodij večjih objektov itd., pa se zaradi tega prav nihče ne razburja); krivico dela vsem, ki smo jim tako ali drugače, vsekakor pa brez velikega hrupa, pomagali v stiski.

Da je jezik ovira pri prvih stikih je seveda res, a ponavljam: **to se dogaja že stoletja vsem priselencem na svetu** in to oviro večinoma hitro premagajo, zlasti še danes, ko so povsod organizirani tečajji matičnega jezika za tujce. Ponavljam tudi besede iz 3. odstavka februarkega prispevka: **domotožje je spremljevalec vseh priselencev tega sveta, a zaradi boljšega kosa kruha in zaradi bodočnosti svojih otrok pač potrpijo in vztrajajo.** To pa ne pomeni, da tudi domačini sploh nimajo težav; ste že slišali za brezposelne Slovence? Za upokojence na robu preživetja? Za tiste, ki kradejo iz obupa? Torej jih je na obeh straneh dovolj - tako uspešnih kot neuspešnih in celo ubogih. Prav zato se mi zdi zelo neodgovorno in krivično do obojih, da se **kjerkoli** v javnem tisku ločuje ene in druge. **Vsi** smo v tem prostoru, vsi se borimo za preživetje in vsi smo predvsem ljudje.

Hočeš nočeš se seveda moram dotakniti tudi besed g. Flega v marčni številki Portorožana.

Naj najprej povem, da sem morala kar nekajkrat prebrati članek, da mi je postalo približno jasno, kaj mi hoče gospod dopovedati. Ni mi, na primer, jasno, o kakšni "omembi Slovencev in njihovih pravic" je bilo govora in tudi mi ni jasno, kakšnega tipa človek naj bi bila - gospod Flego me namreč sploh ne pozna; očitno si - zelo neodgovorno od njega! - skuša ustvariti neko čisto svojo podobo. Dalje: moj slog v februarškem članku ni niti najmanj podoben eksploziji - vsem ostalim se je zdel zelo umirjen in tehten. Eksplodiral je kvečjemu gospod Flego; glede na kakovost brozge, ki jo je pri tem zlit na papir, bi bilo prav zanimivo ugotovljati, s katerega dela telesa mu je odneslo pokrovček oziroma kje hrani svoje ugotovitve.

V svojem sestavku me kar dvakrat primerja z neofašisti (kar dovolj za civilno tožbo, je rekel moj znanec pravnik - Neslovenec...). Poleg tega gospod verjetno ne pozna pomena pridevnikov "vzvišen, grozeč (!), zaničljiv" - le kje sem komu grozila, ga zaničevala ali bila nad kom vzvišena? Naj si, za božjo voljo, še

enkrat prečita drugi in tretji odstavek mojega prispevka! Gospod mi tudi očita, da nisem omenjala imena avtorice; le zakaj bi ga? Saj proti njej osebno nimam čisto nič! Moja jeza torej ne velja njej ampak njenim očitkom piranskim občanom, zato je moj odgovor hotel ovreči njene trditve. Gospa Kozina svoje mnenje lahko zadrži - to me sploh ne moti, najmanj pa to take mere, da bi se tako prostaško lotila njene osebe ali značaja, kot se je gospod Flego mojega. Da sem njeno pisanje razumela po svoje? Že mogoče in pri tem nisem edina, kolikor vem. Žal pa gospod Flego ni razumel mojega. Drugače me ne bi enačil s tistimi, ki so metali žive ljudi v jame (zgoraj omenjeni znanec pravnik me je opozoril, da je tako pisanje zares zrelo za tožbo). Govori o mojem odnosu do drugačnih. Kdo pa so ti drugačni? To je namreč izraz, katerega osebno ne prenesem in sem besna na vse (tudi na gospoda Flega), ki ga v javnosti uporabljajo. To je izraz, ki neodgovorno postavlja meje med ljudmi, ki so fiziološko povsem enaki, ki imajo ista hrepenenja, želje, sanje in veselja. Razlika med njimi je le v tem, da imajo eni več sreče, nekateri pa je nimajo, pri čemer sta narodnost in rasa - s stališča mojega življenjskega nazora - povsem nepomembni. Beseda drugačni je izraz čiste hinavščine tistih, ki bi radi javno razkazovali (le komu?) svoje silno razumevanje in sočutje do "drugačnih", v resnici pa se prav s tem izrazom postavljajo v vzvišen, pokroviteljski položaj; kajti v resnici so samo neskončno vase zagledani! Isto velja za izraz "drugorazredni" (ali so tisti, ki ga uporabljajo, morda prvorazredni?): z njim ponižujemo sočloveka, kratimo mu dostojanstvo - avtohtonemu ali neavtohtonemu. Še svoj živ dan nisem uporabila teh izrazov in me zelo jezi, da so jih osvojili celo ljudje, ki sicer ne mislijo slabo.

Ni mi tudi jasno, zakaj gospoda skrbi moj priimek in to, od kod sem (očitno se v mislih silno dosti ukvarja z mano!). In še vedno trdim: volilna pravica, vpisi v šole in dostop do vseh javnih institucij so velikega pomena za priseljence po vsem svetu! Strinjam se,

da to morda res ni dovolj; vendar mnogokrat ni dovolj niti za domačine - tudi med njimi so revni, brezposelni in žalostni; je o tem gospodu kaj znanega?

Okrog sprememb priimkov poznam problem iz prve roke, saj so fašisti tudi mojemu očetu hoteli spremeniti priimek (eden od vzrokov, zakaj je postal begunec), zato sem proti takemu ravnanju; tu sva z gospodom istih misli.

O gospeh, ki so se preoblekle v "drugorazredne" kot bi rekli vi, gospod Flego, sem čitala. To je čisto podobno butastim Američanom, ki so se razčlovečili že do take mere, da potrebujejo take in podobne maškarade, da se dokopljejo do nekih spoznanj. Jaz se štejem med tiste, ki se znajo z ljudmi pogovariti, jih poslušati in se zviveti v njihovo stisko brez patetičnih scenarijev in kostumov; če ne bi bilo tako, me ne bi že marsikdo prosil za pomoč in nasvet! Kdor pa mora vse poskusiti na lastni koži, da sploh razume sočloveka, je notranje revež - prazen in nesposoben dajati. Zato, gospod Flego, vaš predlog hvaležno odklanjam - že zato, ker nimam nobenih starih moževih čevljev - vse sproti, še skoraj novo, dajemo Karitasu! Sicer pa: se vam ne zdi malce predrzno omenjati moža ženski, o kateri ne veste ničesar? Kaj pa, če bi bila vdova, ki ga je nedavno izgubila in bi me ta pripomba torej hudo prizadela? Se vam ne zdi, da ste precej neokusni in žaljivi? Le kje, za Boga, ste se učili olike? Pa menda ne pri primitivnih časopisih, s katerimi (sodeč po vaših besedah iz 4. odstavka) imate kar tesna znanstva?

Ne vem, kako bi končalo Evropino tehtanje mnenja gospe Kozine in mojega (možnost, ki jo omenja gospod Flego). Upam si trditi, da je moje vsekakor bolj spravljivo in optimistično (gospod Flego, prečitajte si, zaboga, še enkrat in zelo zbrano, tretji odstavek mojega februarkega članka!), njeno pa precej črnogledno in polno malodušja ter brezizhodnosti. Toda če na stvari gleda tako, je to pač njena stvar. Osebno menim, da je črnogledost destruktivna in pušča stvari na mrtvi

KAKO SKRIBIMO ZA NAŠE OKOLJE?

točki, namesto da bi jih reševala. Poleg tega sem neomajno prepričana - o tem nas uči tudi zgodovina - da se vsi kaosi sčasoma nekako umirijo, vsaka stvar najde svojo pot in svoje mesto; samo ničesar ni mogoče rešiti čez noč!

Iskreno upam, da smo stvari razčistili. Zelo mi je namreč neljubo polemizirati z ljudmi, ki si za dialog izberejo prepirljiv in napadalen slog. Osebnost sem namreč zagovornik prijaznih besed in nasmeha. Pa še to: dubbio se piše z dvema b (12. odstavek gospodovega prispevka)!

Sonja Požar, Lucija

Pripis uredništva:

Članek naše sodelavke Nade Kozine o zatajenih Pirančanih iz januarске številke Portorožana je povzročil vrsto reakcij, kar je bilo pričakovati, saj je zapisala marsikaj zamolčanega o našem odnosu do priseljencev. Odgovarjala ji je - tudi v imenu precej somišljenikov, kot je zapisala - Sonja Požar (saj smo pluralen časopis in imamo med sodelavci ljudi najrazličnejših pogledov, svetovnih nazorov, političnih stališč...). Njej je zelo na dolgo odgovarjal Gvido Flego iz Kopra. Na njegovo pisanje smo prejeli odgovor nekega anonimnega Toneta, ki pa ga žal ne moremo objaviti, ker je žaljiv, povrh pa še nepodpisan ter še eno reakcijo naše sodelavke Sonje Požar, ki ga objavljamo in s tem pričakujemo, da smo zaključili polemiko. S tem pa vemo, da te vroče teme, ki jo načela Nada Kozina, ne bo še konec.

Najprej bi lepo pozdravila vse bralce ter uredništvo Portorožana, saj lepo skrbi, da imamo vsaj en krajevni časopis, preko katerega lahko izvemo, kaj se dogaja na tej naši "PREKRASNI" Obali.

Ob besedi prekrasni se bo morda kdo zamislil ali celo nasmejal, še posebej ko pomislimo, kako skrbimo, se trudimo in ravnamo z našo Obalo. Ne vem, koliko je organizacij, združenj ali klubov, ki skrbijo za Obalo, ampak mislim da nam to ne zadostuje, še posebej če pomislimo, kam naj sprehajalci ob obali odvržemo odpadke in smeti.

Sama sem zelo aktiven tip in naturalist, zato lahko rečem, da sem dala obalo čez po dolgem in širokem. Ampak zmeraj se srečam z istim problemom: kam naj odvržem smeti?? Smetnjakov ni namreč nikjer. Kar neverjetno je, da na sprehodu po naši tako znani portoroški plaži - od lucijske Taverne pa do ploščadi v Portorožu - človek ne naleti na eno samo posodo za smeti. Tako vneto so jih postavljali ob cesti, nihče pa ni pomislil na plažo! Saj menda smo turistično obmorsko mesto in bi si vsi želeli sprehajanja ob morju.

Da o Piranu niti ne govorimo! Sedaj uvajajo nov način odnašanja odpadkov, brez smetnja-

kov in podobnega. Tako naj bi bil Piran lepši, mar ne! Dvakrat dnevno bodo odnašali vrečke odpadkov, puščene pred hišnimi vrati (seveda če bodo tudi starejši in težko pokretni zmožni takšne vrste zbiranja odpadkov)! Lahko pa se zgodi, da se bo v Piran vrnil star "napolentanski" običaj, ko so smeti metali kar skozi okno. Gotovo bo kdo pomislil: le zakaj bi hodil dol?!? Mislim, da se bodo novega načina zbiranja odpadkov še najbolj razveselile piranske "bande" mačk, saj bodo imele vrečke vsak dan na razpolago, tako da se bodo lepo zredile in seveda tudi razmnožile. Potem bomo imeli nov problem: preveč potepuških mačk.

Odpadki so pač odpadki, ki ji naredimo sami ljudje, zato naj bi zanje tudi poskrbeli. Letos pa so ob vseh novotarijah pri smeteh, našli še eno - ukiniteli so mesec akcij pomladnega čiščenja. Tako imamo zdaj še dosti več težav in problemov pri odvažanju kosovnih odpadkov.

Tina P.

Pripis: Spoštovana Tina P., veseli smo bili, da ste si vzeli čas in napisali svoja opažanja o ravnanju z našo obalo, pa o vaših pomislekih glede našega načina zbiranja odpadkov v vrečkah, ki so ga najprej začeli uvajati v Piranu. Radi bi, da bi se oglasilo še dosti naših bralk in bralcev, da bi tako odgovorni zvedeli, kaj se jim ne zdi prav, kaj bi lahko bilo (še) bolje. Vendar nas vedno znova preseneti, ker si ljudje - tudi pri tako nedolžnih temah, o kakršnih ste pisali vi - ne upajo podpisati z imenom in priimkom. Zakaj nas je strah povedati svoje mnenje? Koga ali česa se bojimo? Tina, hvala za pisemce, ki ga nekoliko skrajšanega kljub nepopolnemu podpisu objavljamo. Napišite še kaj in se prihodnjič podpišite.

Čiščenja okolja so se v Fiesi lotili predvsem mladi

Pomlad je čas čiščenja že vse od davnih časov. Ljudje na pomlad čistimo svoja domovanja, dvorišča, v zadnjih desetletjih pa se lotevamo vse bolj tudi čiščenja okolja. Tako so aktivisti Turističnega dru-

štva Fiesa letos spet pripravili čistilno akcijo morske obale, h kateri so pritegnili tudi mlade. Med drugimi so se čiščenja udeležili tudi dijaki drugega letnika smeri plovni tehnik, ki so se - čeprav so jim dodelili, da očistijo le krajši del obale od Fiese do Pacuga - odločili za obširnejše delo.

Čistiti so začeli pri rtu Strunjan, se usmerili na obalo pod vilo Tartini, k obrežju od strunjanskih solinah, nadaljevali v Pacugu vse do Fiese. Močno so se nadelali, saj so nabrali 15 velikih vreč smeti, 3 avtomobilske gume, 43 kosov večjih odpadkov (les) in konstrukcijo za splav. No, vseeno se je poznalo, da še ni turistične sezone, ker bi bilo nesnage zagotovo še več.

Ž.C.

JANEZKOVA DOMAČA NALOGA

Pomladi vse se veseli... (Prosti spis)

Spomladi spet zacvetijo rožice. Moj tata pravi, da jih je letos v **Fiesi zacvetelo** kar 47 namesto načrtovanih 15. Menda se imenujejo SCT-jeve turistične hišice. Za te rože še nisem slišal, tata pa je dejal, da bodo Zeleni Pirana iz jih naredili ikebano, s katero bodo še lep čas krasili konferenčne mize občinske vlade.

Na zemljišču nekdanjega Kaštela pa menda celo že zori sadje, zaradi česar častilci urejenega okolja jezno mrmrajo. Moj tata pravi, da gre za staro občinsko navado: nihče ne ukrepa, ko stvari rastejo, vsi pa planejo po

pouči lastnika stojnice še pred postavitvijo, kakšna naj bo stojnica, da se bo zlila z okoljem in teh navodil se mora držati; pri nas pa mu pustijo, da naredi kot pač ve in zna, zatem pa ga preganjajo in blatijo po časopisih.

Pač pa grozi konec cvetenja rožicam v solinah, saj občinske službe resno razmišljajo o podaljšanju letališke steze. Tako se uresničuje lanskoletni predlog mojega tate: solinsko problematiko lahko za zmeraj odpravite z razširitvijo letališča! Ko sem to omenil, se je tata zelo razburil in rekel, da vse stvari razumem preveč dobesedno. Rekel je, da sem

podoben občanom, ki so vzeli resno nedavne **javnomenjske raziskave o jesenskih lokalnih in predsedniških volitvah**. Veliko vprašanih namreč verjame, da so imena kandidatov že znana in se čudijo, zakaj še niso bila uradno predstavljena javnosti, drugi pa so zmedeni, ker v besedilu rezultatov, objavljenih v časopisu, manjkajo imena in drugi elementi, o katerih so jih spraševali na

drugem koncu telefonske žice; ali pa so objavljeni elementi (imena strank in kandidatov), katerih spraševalci niso omenjali. Skratka, vse kaže, da so imeli spraševalci pred seboj

vsak drugačno vprašalno polo. Tudi ni čisto jasno, ali izjava, da županja nima resnega protikandidata pomeni, da bo županja v vsakem primeru kandidirala. Moja mama je na to pripomnila, da bo - če bo to res - ona zagotovo glasovala zanj, saj je letos s svojim nastopom v Strasbourgu (kjer je bila nedavno skupščina Evropskega združenja zgodovinskih mest in regij) naredila več turistične reklame za našo občino kot vse agencije skupaj.

Prosil sem mojega tato, naj mi opiše še kakšen bolj vesel dogodek letošnje pomladi, pa se mu je obraz razjasnil in je povedal, da je neka dobra duša v Piranu odprla lokal Žizola, ki bo s svojim stilom domače kantine popestril turistično ponudbo in tujcem približal značilnosti naše regije. Mama je na te besede rekla, kako že dolgo sumi, da se tudi tata skuša čim bolj približati tem značilnostim, pa jo je tata zavrnil, češ da gre samo tu in tam pogledat, kdaj bodo na sporedu napovedani kulturni programi. Zatem pa se je domislil, da ga je neka družba kulturnikov povabila na srečanje v bife Pri žejni sipi (mama ga je vprašala, če so to isti "razglašeni" pevci kot prejšnji teden, pa je vprašanje dostojanstveno preslišal) in pohitel na zmenek, jaz pa sem sedel, da napišem nalogo.

Sonja Požar, Lucija

njih, ko so gotove. Sicer pa moj tata pravi, da s stojnicami sadja ni nič narobe - v vseh letoviščih sveta naletite nanje! Med njihovimi in našimi je samo ta razlika, da v tujini oblast

VI SPRAŠUJETE - PORTOROŽAN ODGOVARJA

Planet bar je dobil gradbeno dovoljenje, ni pa dobil uporabnega, čeprav naj bi z dokumentacijo ne bilo nič narobe. Koga kratkočasijo taka nelogična ravnanja, iz katerih se rodi samo nezadovoljstvo lastnikov, zaposlenih in okoliških prebivalcev?

Birokrati, ki so neinovativni, najraje zavlačujejo z izdajo dovoljenj. Dlje ko mečkajo z rešitvijo, dlje imajo kaj početi. To, da istočasno ovirajo in spravljajo v obup ljudi, ki bi radi delali, poslovali in bili kot delodajalci tudi družbeno koristni, jim niti najmanj ne krati spanca!

Kompas Portorož je ladjo Prince of Venice prodal Kompasu Poreč, ki je v stoodstotni lasti Kompas Ljubljana. Ali je torej katamaran v resnici sploh menjal lastnika oziroma ali sploh lahko govorimo o kupoprodaji?

Kaj pa vem! V občini, kjer kljub obilici takih in drugačnih lokalov zidajo nove, tiste starejšega datuma pa zapirajo (lucijski primer!), so mogoči tudi drugi nerazumljivi pojavi.

Kakšno je bilo (ne)umetniško sporočilo gorečega križa v Strujanu?

Bržkone je hotel avtor svetu povedati, da se uspešno pripravlja ne samo na globalizacijo ampak tudi na napredujočo amerikanizacijo,

katero značilnosti so - med drugim - ku-klux-klanovi goreči križi.

Smo slišali, da so se v mreže, nastavljene cipljem, ujele orade - sami izredno lepi primerki. Ali je v ribolovu to pogost pogost pojav?

Ni pogost! Orade je v mreže poslal Pozejdon, bog morja. Hotel se je samo primerno oddolžiti za obilico zabave in kratkočasje spričo piranskih ribiških pripetljajev.

Končno težko pričakovana novica: garažno hišo bo septembra pričelo graditi podjetje Pluton. Kdo pa bo otvoril tudi težko pričakovana dela za obnovo starega hotela Palace?

Miki Miška.

Zakaj je občinska vlada dovolila zvišanje najemnin za stojnice? Ali ni to oviranje drobnega gospodarstva, ki ga je v občini že itak premalo?

Kaj pa naj bi drugega naredili, ko pa velika gospodarstva tako rada bežijo v druge občine in s tem zmanjšujejo priliv denarja v občinsko blagajno!

Sonja Požar, Lucija

Lieti festeggiamenti nella famiglia Zigante

In una bella domenica di marzo la numerosa famiglia della signora Angela Zigante ha i novant'anni di nonna Angela.

La signora Angela Zigante è nata a Portorose e precisamente nella villa Romanello (vicino al Metropol) dove ancora oggi vivono i suoi parenti. Angela si è sposata giovane ed è rimasta vedova sedici anni fa. Con le lacrime agli occhi racconta che il marito è morto dal dolore per aver perso con la confisca ogni proprietà della famiglia. Tra l'altro anche la "Casa dei vigili del fuoco" di Pirano, che oggi è argomento nella causa in corso per la denazionalizzazione. Il marito possedeva a S. Lucia un'officina, dove costruiva anche carri agricoli e purtroppo sono stati privati anche di quell'artigianato. Causa tutte queste privazioni la famiglia Zigante ha vissuto dei momenti molto difficili. Ma il peggio è venuto quando sono stati privati della loro terra, dove a S. Lucia coltivavano piante ornamentali con le quali sono state abbelite anche le isole Brioni. Dopo qualche tempo si sono trasferiti in casa della zia a Portorose. Lì sono nati i loro tre figli: Dario e Liliana, che vivono con le loro famiglie a Portorose e a S. Lucia, mentre l'altro figlio della signora Angela vive a Trieste. Il figlio Dario è rimasto a vivere nella sua casa natale anche dopo il matrimonio e la nascita dei tre figli, nipoti della signora Angela.

L'estate da tempo affittano ai turisti. Così qualche tempo fa ha passato le sue ferie pure un ministro sloveno, che dopo aver ascoltato le loro peripezie e di come sono stati privati dei loro beni, si è prodigato per aiutarli. Così i Zigante sono riusciti ad riavere in possesso una casa nazionalizzata, nella quale oggi vive il figlio Dario.

La signora Angela è casalinga, che oltre all'amore per la famiglia possiede anche l'amore per i fiori e per il lavoro all'uncinetto e al ricamo, perciò la sua casa è piena dei suoi lavori a mano. La signora Angela era la principale esponente dei bellissimi lavori che anche voi Portorosani avete avuto modo di ammirare nelle mostre di lavori manuali della locale Croce rossa di Portorose.

La nostra festeggiata si vanta, con comprensibile orgoglio, come la figlia, il figlio e il genero provvedano a lei in modo eccezionale, affermando di avere i migliori figli di questo mondo. È riconoscente in modo speciale al nipote che si è costruito la casa accanto alla sua, e' legato a lei da molto affetto ed è sempre pronto a fare qualsiasi cosa per aiutarla e renderla felice. È davvero bello da vedere come a novant'anni la signora Angela sia vivace e di buona salute. Auguroni di cuore!

Zapisi sta Dragica Mekiš in Zmaga Mišon, Cesarina Smrekar pa je poskrbela za prevod v italijanski jezik

MI MED SEBOJ

čestitamo * zahvaljujemo se * pozdravljamo

☼ Čestitke za Lidijo BARRILE iz Pirana: veliko zdravja, sreče in vse najboljše ji za rojstni dan želijo mož Vincenzo, otroci in vnuki.

☼ Il 20 di maggio compie gli anni la cara amica Wanda FABIAN di S. Lucia alla quale giungano i più sinceri auguri di tanta salute e serenità - dagli amici di Portorose.

☼ Veliko zdravja in sreče Nadji SETTOMINI KRISTL, ki svojemu rojstnemu dnevu nazdravlja 28. aprila - od številnih prijateljev.

☼ Ancora auguri a Lidia BARRILE e a Milena JELERČIČ (il compleanno lo ompie il 27 aprile) dal gruppo filodramatico della Comunità degli Italiani di Pirano che con il complesso La bora augura anche tanti successi per le sue attività a Fulvia ZUDIČ, che il compleanno lo festeggia il 17 di maggio.

☼ 5. aprila sem v okolici piranske gimnazije izgubil svoj prenosni telefon. Našla ga je neznana gospa, ki ga je prinesla v poslovalnico Mobitela v Lucijo. Čeprav ji ne vem imena, se ji topla zahvaljujem in ji želim, da bi zmeraj ostala tako pozorna do svoje okolice - Igor Požar, Lucija.

Bralke in bralci Portorožana lahko svoje čestitke, zahvale, voščila, pozdrave, ipd. brezplačno objavite v Portorožanovi rubriki Mi med seboj. Sporočite jih lahko po telefonu (674-09-47,674-09-48), jih pošljete po pošti (Portorožan, p.p. 46, 6320 Portorož) ali pridete osebno v tajništvo KS Portorož (Obala 16, 1. nad., Portorož, dopoldan), da jih zapišemo.

PROSTOVOLJNI PRISPEVKI:

Za Portorožana so tokrat darovali: Milena ĐEPINA 1.000 tolarjev, gospa iz Pirana 1.300 tolarjev, Anđelka GOLOB 3.000 tolarjev, Viktor STRAŠEK 10.000 tolarjev, Iztok RUSJAN 5.000 tolarjev, David FURLAN 2.000 tolarjev, ga. RUSJAN 3.000 SIT, gospa iz Lucije 2.000 tolarjev, Mafalda PAHOR 2.000 tolarjev in Lidia BARRILE 1.000 tolarjev.

Portorožan se vsem zahvaljuje. Za Portorožana lahko prispevate osebno v tajništvu KS PORTOROŽ na Obali 16 v Portorožu (v I. nadstr.) ali po položnici na ziro račun KS Portorož št. 51410-645-50022 s pripisom "Za Portorožana". Hvala vsem, ki se odločite prispevati za Portorožana.

- Ni vseeno, kako obračate vaš denar, da bo najbolj donosen.
- Zato ravnajte modro in poiščite nasvet strokovnjakov

borzno posredniške družbe

PFC Interfin
Primorski Finančni Center Interfin

v Kopru, Pristaniška 12, tel.: 05/663-31-00

KLIMA NAPRAVE hlajenje-gretje od 195.000 SIT

(montaža in DDV vključena v ceni)

PANASONIC MITSUBISHI TOSHIBA GORENJE

- brezplačno svetovanje in ogled prostorov
- servis in vzdrževanje zagotovljen
- garancija do 5 let

CENTRALNO OGREVANJE

Ugodni krediti

Banke Koper:

- 12 mesecev T+0%
- 24 mesecev T+3%
- 36 mesecev T+4%

TRAMONTAL d.o.o.

Semova 23, Lucija

GSM: 041/628-658

Priložnost, da opustite kajenje!

Letošnjega maja bo tudi v Sloveniji potekala že 5. mednarodna kampanja Opusti kajenje in zmagaj, ko bo več kot milijon ljudi po vsem svetu za štiri tedne poskušalo nehati s kajenjem. Mnogim bo to uspelo za vedno.

Akcija - tekla bo od 2. do 29. maja - je vsako drugo leto in je deležna vedno večje pozornosti, udeležba kadičev pa se vsakokrat poveča za dobrih sto odstotkov. V Sloveniji teče pod okriljem nacionalnega programa za promocijo zdravja in preprečevanje kroničnih nenalezljivih bolezni (CINDI).

V kampanjo se lahko vključijo vsi, nad 18 let starosti, ki kadijo leto ali dlje, medtem pa že tečejo učne delavnice Da, opuščam kajenje, v katerih pomagajo kadičcem razčiščevati njihovo zasvojenost s kajenjem. Kogar zanima, lahko za podrobnejše informacije pokliče CINDI na tel.: 01/438-34-80.

* Leta 1990 je v Sloveniji kadilo skoraj 40%, devet let kasneje pa le še 24,5%. V kampanjo pred dvema letoma se je vključilo 700 Slovencev - kadičev. Od njih je vsak tretji še po sedmih mesecih bil nekadilec.

Številka/Numero 4*april/aprile 2002* letnik/anno XII* Portorožan je vpisan v republiški register časopisov pod št. 990* izdajatelj in ustanovitelj: KRAJEVNA SKUPNOST PORTOROŽ /COMUNITA' LOCALE DI PORTOROSE* Naslov uredništva/ L'indirizzo della redazione: Obala 16, p.p. 46, 6320 PORTOROŽ/ Lungomare 16, 6320 PORTOROSE* UREDNIŠTVO/ REDAZIONE: Marko ZORMAN (gl. in odg. urednik), Mitja JANČAR, Rudi MRAZ, Vlasta IVANIČ-TURK, Nada KOZINA, Livija SIKUR ZORMAN, Cesarina SMREKAR* urejanje: Livija SIKUR ZORMAN* računalniški prelom: Edi ZADNIK* tisk/stampa PIGRAF, d.o.o. Izola * izhaja: mesečno * naklada/tiratura 3.000*cena: 0 SIT. * Tel.uredništva: 05 674-09-47 ali 674-09-48* e-mail: ks.portoroz@amis.net *V TEJ ŠTEVILKI SO SODELOVALI ŠE/A QUESTO NUMERO HANNO COLLABORATO: Valentina KLEMŠE, Vlasta IVANIČ-TURK, Alja TASI, Andrej ŽNIDARČIČ, Špela PAHOR, Zora MUŽINIČ, Metka ŠUBIČ, Olga DRENIK, Vojka ŠTEFANČIČ PAVLETIČ, Igor BIZJAN, Sonja POŽAR iz Lucije, Živa CANKAR, Zdravko TAŠKAR, Natalija PLANINC in še kdo.

Na javnem podjetju Okolje Piran so predstavili idejni projekt ureditve piranske čistilne naprave na Fornačah.

O tem, kaj se dogaja na prostoru bivše tržnice Kaštel v Portorožu, še nimamo dovolj informacij. Tako, kot vsi vsak dan gledamo in se čudimo. Vse pa kaže, da tam nastaja novo barakarsko naselje in da se najnovejša mediteranska arhitektura zgleduje po gorenjskih brunaricah. Pričakujemo novih domislic.

IZDELOVANJE RODOVNIKOV

ŽELITE SVOJE DRUŽINSKO DREVO, STARO 300 LET? POKLIČITE ZA BREZPLAČNE INFORMACIJE.

☎ 041-71-88-55

www.rodovniki.net

✉ info@rodovniki.net

PORTOROŽANOVIMALI OGLASI

☎ V Portorožu kupim garsonjero ali manjše stanovanje (po možnosti v okolici bencinske črpalke na Fizinah) Informacije na 041/609-518.

☎ Ugodno prodam staro kuhinjo. Inf. 040/291-425.

☎ Komplet dnevno sobo, zamrzovalno 200 l skrinjo in dve pomivalni koriti zelo ugodno prodam. Kuhinjsko opremo podarjam. Za informacije pokličite na: 674-51-22.

☎ Pizzerija Pergola v Portorožu zaposli sodelavca za razvažanje hrane. Pogoji: vozniški izpit B kategorije, zaželen lastni prevoz. Tel.: 031/878-574.

☎ Iščem pomoč pri likanju. Tel.: 031/851-242.

☎ BISERNA KOPEL HIDROTERM B 200 KOMPLET samo par krat rabljena ugodno prodam. Cena po dogovoru. Telefon 031/812-298.

☎ IŠČEM STANOVANJE. Sem mati 20-letne hčerke. Iščem stanovanje za nedoločen čas v občini Piran. Pripravljena sem plačati najemnino do 40.000 SIT mesečno. Pokličete me lahko v dopoldanskem času, na telefonski številki: 031 / 851 306 oziroma 67 72 635.

☎ Renoviran električni bojler (50 l), stoječo zamrzovalno skrinjo znamke Gorenje in šivalni stroj Bagat poceni prodam.

Tel.: 05/674-65-15.

Bralke in bralci Portorožana lahko v Portorožanu svoj mali oglas objavijo brezplačno. Besedilo malega oglasa lahko do 20. v mesecu sporočite po telefonu (tel.:674-09-47 in 674-09-48).

Lahko pa ga pošljete po pošti (Portorožan, p.p. 46, 6320 Portorož) ali ga dostavite osebno na uredništvo (v prenovljeni stavbi KS Portorož, Obala 16, Portorož, 1. nad. ob delovnikih med 8. in 12. uro). Med malimi oglasi ne objavljamo brezplačno sporočil obrtnikov, podjetnikov in pravnih oseb.

SESTAVLJENA
ASTERINA

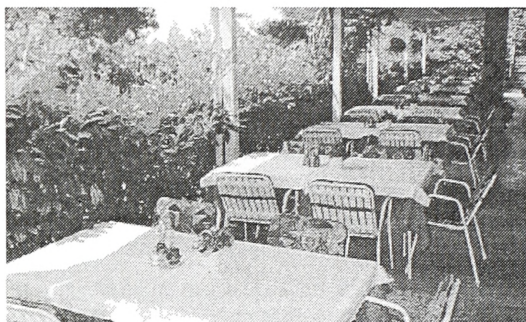
RESTAVRACIJA Z ZNANJEM

*Privoščite si,
Asterina vas pričakuje in
vam vošči lepe prvomajske
praznike.*

*Podvozna 11, Lucija
tel.: 677-32-02
fax.: 677-09-50*

*Asterina slovi med ljubitelji dobre hrane
po svojih okusnih in raznolikih jedeh.
Zabeležite svoje dragocene trenutke s skrbno
izbrano jedjo in s prefinjeno pripravo.*

Brez meja

Dokaz, da se je prireditev v počastitev pisatelja Istre Fulvia Tomizze uveljavila, je letošnje že tretje mednarodno srečanje Tomizza in mi, ki bo potekalo med 9. in 12. majem v treh državah: v hrvaškem Umagu, italijanskem Trstu in pri nas v Kopru.

Temi tokratnega simpozija, na katerem bo sodelovalo 26 znanstvenikov, pisateljev, prevajalcev in kulturnih delavcev iz Slovenije, Hrvaške, Italije, Avstrije in Nemčije, sta Istra in Tomizza-Tomizza in Istra ter Meja v globalizaciji.

Poglavitno vodilo srečanj, ki so na pobudo književnika Milana Rakovca nastala leta 2000 v Umagu, je, da bi ljudje z meje na področju kulture, znanosti in medijev trajno komunicirali simbolično naslonjeni na ime in delo Fulvia Tomizze, pisatelja in osebnosti, ki je zaradi svoje umetniške in človeške širine enako sprejemljiva za vse etnose severnega Jadrana. Proučevanje Tomizzovega književnega opusa, življenja in delovanja je motiv za poglobljanje in razvijanje tistega, kar je pisatelj imenoval identiteta meje, hkrati pa izhodišče za širše strokovne razprave, znotraj katerih se je mogoče pogovarjati o kulturnih, znanstvenih, pa tudi gospodarskih in političnih temah. S širitvijo v Slovenijo je pobuda lani presegla prvo mejo, letos pa s korakom v Trst še drugo. Pokroviteljice srečanj so Občina Umag, Mestna občina Koper in Fakulteta za prevajalce Univerze v Trstu. Simpozij pa bo v Kopru odprla slovenska ministrica kulturo Andreja Rihter, v Umagu pa minister za kulturo R Hrvaške, dr. Antun Vujić. Poleg uradnega dela simpozija so organizatorji v Umagu in Kopru pripravili bogat spremljevalni program. V Kopru bodo tako predstavili slovenski prevod Tomizzovega romana *Pregrešna razmerja*, večerni kulturni program pa bo v dveh neposrednih prenosih predvajal italijanski program TV Koper-Capodistria.

Skupaj si polepšajmo svoj kraj

Občina Piran in Hortikulturno društvo Portorož prirejata letos že tretjo Karavano cvetja, med katero bodo županja Občine Piran in prosvotoljci iz Hortikulturnega društva občanom brezplačno razdelili cvetlične lončnice, s katerimi bodo lahko polepšali naše vrtove, balkone, okna. Karavana bo krenila v petek, 17. maja ob 12. uri izpred kioska v Strunjanu in nato nadaljevala pot s postankom pred sedeži krajevnih skupnosti:

v Padni bo ob 13.00 uri,
v Novi vasi ob 13.45 uri,
v Svetem Petru ob 14.30 uri,
v Sečovljah ob 15.30 uri,
v Luciji ob 17.30. uri ter
v Portorožu ob 18.30. uri.

Svojo pot bo sklenila na Tartinijevem trgu v Piranu ob 19.30 uri.

Novi kongresni center v Portorožu je skoraj nared.